

KRZANOWICE

i okolice

Krzanowice (Kranowitz)
a wielka wojna z lat 1914-1918

Czytaj na stronie 8-9

ROK 18, NR 10-12 (175-177) PAŹDZIERNIK-GRUDZIEŃ 2018 KRZANOWICE • BORUCIN • PIETRASZYN • WOJNOWICE • BOJANÓW

ISSN 1642-637

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Do Siego roku 2019!

Ma sześć metrów wysokości i 4000 światełek, przygotowali ją pracownicy magistratu, a każdy może na niej zawiesić karteczkę z życzeniami. 16 grudnia na krzanowickim rynku już po raz trzeci mieszkańcy spotkali się na wspólnym rozpaleniu choinki.

Zabrakło co prawda śniegu, ale wszyscy byli zadowoleni. Burmistrz Andrzej Strzedulla złożył wszystkim życzenia, zaśpiewano kolędy. Na scenie zaprezentowały się Sprężynki pod opieką Beaty Kalei-Gor-

załnik, Dominik Wąsik, kolednicy z raciborskiego Tetraedru pod kierunkiem Grażyny Tabor, Wiolinki Agnieszki Kawulok oraz Joanna i Daria Soszyńskie. Święty Mikołaj w asyście śnieżek wjechał na bryczce, któ-

rą przygotował Robert Ternka. Potem mieszkańcy mieli okazję skorzystać z przejazdów po ulicach Krzanowic. W organizację imprezy zaangażowali się pracownicy Urzędu Miasta, Miejskiego Ośrodka Kultury, Mora-

wianki, Las Ideas, SP w Krzanowicach, Rita Kupka z Wojnowic, OSP Krzanowice, Mariola Kandora, Dariusz Kawulok, Mieszko, Durest oraz Stowarzyszenie na Rzecz Wojnowic.

Paulina Herzog młodzieżową Ślązaczką Roku

16-letnia mieszkanka Krzanowic odebrała ten tytuł podczas finałowej gali Po naszymu czyli po śląsku 18 listopada w zabrzańskim Domu Muzyki i Tańca.

Edyta Kowalska z Tarnowskich Gór zdobyła tytuł Ślązaczki Roku 2018. Drugie miejsce w konkursie zajął Norbert Rusin ze Smolnicy pod Gliwicami, i tak kolejno trzecie miejsce przypadło Elżbiecie Kobiór z Bierunia. Młodzieżową Ślązaczką Roku została 16-letnia Paulina Herzog z Krzanowic koło Raciborza. Statuetkę „Ślązaka w laurach” oraz tytuł Honorowego Ślázaka Roku

2018 odebrała Małgorzata Mańka – Szulik, wieloletnia prezydent Zabrze. Pomysłodawczynią i organizatorką tego konkursu gwarowego, który ma największy charakter regionalny na Śląsku jest pani senator Maria Pańczyk –Pozdziej.

Paulina Herzog ma na koncie znaczące sukcesy w konkursach gwarowych. Przypomnijmy niektóre z nich: I miejsce

w X Międzynarodowym Konkursie Gwary Łaskiej w Zespole Szkół w Krzanowicach, I miejsce w XVII Gminnym Przeglądzie Artystycznym w Krzanowicach, I miejsce w Konkursie Gwary Śląskiej „Tużej pięknie godomy” organizowanym przez raciborską bibliotekę w ramach tzw. Tygodnia Bibliotek. Te wszystkie sukcesy zapisały się już w sercach tych,

którzy śledzili jej talent i niesamowitą skromność. Ostatni konkurs sprawił, że absolwentka gimnazjum w Krzanowicach została zauważona przez jedną z jurerek, Teresę Szymońską – Ślázaczkę Roku 2016, która zaprosiła Paulinę do wzięcia udziału w XXVII edycji Konkursu „Po naszymu czyli po śląsku” w Katowicach, typujący spośród zgłoszonych uczestni-

ków tytuł Ślázaka Roku i Młodzieżowego Ślázaka Roku. Sukces przyszedł w XXVIII edycji. Dodajmy, że Paulina udziela się także w krzanowickim OSP

oraz gra w piłkę nożną w KS SWD Wodzisław Śląski, a także świetnie sobie radzi w tenisie stołowym i siatkówce. Obecnie uczęszcza do....

Burmistrz Andrzej Strzedulla

Szanowni Państwo!

W wyborach 21 października obdarzyliście mnie zaufaniem i ponownie zostałem wybrany na stanowisko burmistrza naszej gminy. Serdecznie dziękuję wszystkim za udział w wyborach i wyrażenie swojego zdania na kartach do głosowania. Nowa pięcioletnia kadencja będzie pełna trudnych wyzwań zarówno dla mnie jak i całej Rady Miejskiej. W listopadzie zostały przeprowadzone dwa ważne przetargi dla sprawnego funkcjonowania

naszej gminy. Pierwszy na zakup energii elektrycznej, a drugi odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w 2019 roku. Oferty które wpłynęły w obu postępowaniach są znacznie wyższe niż to miało miejsce w roku bieżącym. Cena jednostkowa energii elektrycznej wzrosła o 70% co ma przełożenie na znaczny wzrost kosztów utrzymania oświetlenia ulicznego oraz funkcjonowania gminnych obiektów. Zmiana ceny energii to dodatkowe 100 tys. zł z budżetu gminy. W przypadku odpadów komunalnych cena zaproponowana w przetargu jest o 30% wyższa jak dotychczas. Rocznie wydamy 1,26 mln zł co oznacza wzrost o 5 zł miesięcznie dla każdego z naszych

mieszkańców. Analizując rynek odpadów komunalnych widać jednoznacznie galopujące ceny. Średnio w przyszłym roku gminy zapłacą o 30-50% więcej. W sąsiednich powiatach są przypadki ofert wyższych nawet o 100%. Aby zachować ciągłość odbioru odpadów Rada Miejska w listopadzie podjęła trudną decyzję o wzroście stawek średnio o 5 zł, nowe stawki mają obowiązywać od lutego przyszłego roku. Mając na uwadze znaczny wzrost stawek na posiedzeniu styczniowym zostanie przeanalizowana możliwość częściowej dopłaty z budżetu gminy co może spowodować obniżenie stawek dla mieszkańców od 1 do 2 zł na osobę miesięcznie.

Za nami wybory samorządowe

Byliśmy jedyną gminą w powiecie raciborskim, w której nie rywalizowano o mandat radnego. Zgłoszono tyle kandydatów, ile jest miejsc w Radzie Miejskiej. Nowa kadencja potrwa pięć lat.

Już jest! Otwarta Strefa Aktywności w Pietraszynie

16 listopada 2018 r. przy Przedszkolu w Pietraszynie odbyło się uroczyste otwarcie tzw. Otwartej Strefy Aktywności.

Środki na budowę pozyskane zostały z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach Programu Rozwoju Małej Infrastruktury Sportowo-Rekreacyjnej o Charakterze Wielopokoleniowej – Otwarte Strefy Aktywności (OSA) Edycja 2018. Całkowity koszt inwestycji wy-

niósł 95 079,00 zł. Dofinansowanie z MŚiT stanowiło 50%. Na otwarciu obecny był burmistrz Krzanowic, dyrektor Przedszkola w Pietraszynie, sołtys Pietraszyna oraz mieszkańcy sołectwa, a dzieci z tamtejszego przedszkola uświetniły to wydarzenie swoimi występami. Na terenie dawnego placu zabaw powstała

strefa aktywności nie tylko dla maluchów ale także dla społeczności lokalnej. Mieszkańcy Pietraszyna jak i całej gminy mogą się już cieszyć z nowej przestrzeni. Mamy nadzieję, że strefa spełniła oczekiwania społeczności lokalnej, a już niedługo całe rodziny będą mogły wspólnie spędzać tam czas proaktywnie.

Jedynym kandydatem na urząd burmistrza był Andrzej Strzedulla, burmistrz poprzedniej kadencji. W takiej sytuacji wyborcy głosują na TAK lub NIE. Głosów na TAK było 1320 (86,79 proc.).

Niestety, nie udało się wprowadzić żadnego z naszych kandydatów do Rady Powiatu Raciborskiego. Kandydowali: Koalicyjny Komitet Wyborczy Platforma. Nowoczesna Koalicja Obywatelska - Dominika Krajczyk z Wojnowic (184 głosy) i Paweł Lenartowicz z Krzanowic (357 głosów); Prawo i Sprawiedliwość - Danuta Gałkowska (510 głosów) oraz Marian Wasiczek (314 głosów), oboje z Krzanowic; Razem dla Ziemi Raciborskiej - Brygida Abrahamczyk z Krzanowic (486 głosów) oraz Irena Duda z Pietraszyna (386 głosów).

20 listopada odbyła się inauguracyjna Sesja VIII Kadencji Rady Miejskiej w Krzanowicach na lata 2018-2023. Pierwsze posiedzenie otworzył i poprowadził radny senior Józef Kocem, aż do momentu wyboru nowego Przewodniczącego Rady. Zgodnie z art. 23a ustawy o samorządzie gminnym, radni przed przystąpieniem do wykonywania mandatu złożyli ślubowanie. Złożenie ślubowania jest oficjalnym potwierdzeniem objęcia mandatu radnego. W wyborach tajnych nowa Rada wybrała ze swojego grona Przewodniczącego Rady Miejskiej, którym został Jan Długosz oraz jego zastępcę - Romana Sonnek

Skład Rady :

1. Daniszewska Ewelina - Krzanowice
2. Długosz Jan - Krzanowice
3. Heiduczek Bogusława - Wojnowice
4. Jureczka Piotr - Krzanowice
5. Kocem Józef - Krzanowice
6. Kostka Tomasz - Krzanowice
7. Kurka Damian - Borucin
8. Nachlik Piotr - Pietraszyn
9. Sliwka Grażyna - Krzanowice
10. Sonnek Roman - Borucin

11. Stroka Joanna - Krzanowice
12. Reisky Aleksander - Bojanów
13. Reisky Krzysztof - Borucin
14. Rzepka Krystian - Bojanów
15. Woźniak Andrzej - Wojnowice

Komisje Rady i ich członkowie:

1. Komisja Rewizyjna: Damian Kurka – przewodniczący, Bogusława Heiduczek, Piotr Nachlik;
2. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji: Andrzej Woźniak – przewodniczący, Aleksander Reisky, Krzysztof Reisky;
3. Budżetu, Promocji i Rozwoju Gminy: Ewelina Daniszewska, Józef Kocem, Tomasz Kostka, Damian Kurka, Roman Sonnek, Joanna Stroka, Andrzej Woźniak;
4. Komisja Oświaty, Kultury, Sportu, Zdrowia i Opieki Społecznej: Ewelina Daniszewska, Bogusława Heiduczek, Piotr Jureczka, Tomasz Kostka, Piotr Nachlik, Krystian Rzepka, Grażyna Sliwka;
5. Komisja Gospodarki i Rolnictwa: Piotr Jureczka, Józef Kocem, Aleksander Reisky, Krzysztof Reisky, Krystian Rzepka, Grażyna Sliwka, Roman Sonnek.

(DA)

Zakończono realizację zadań z Programu Inicjatyw Lokalnych

Nasze sołectwa o minionym okresie nabrały nowego wyglądu, a to za sprawą Programu Inicjatyw Lokalnych. W połowie października zakończyły się wszystkie zadania realizowane w ramach tego programu. Gmina Krzanowice uzyskała dofinansowanie na tego typu działania ze środków Samorządowego Województwa Śląskiego. Decyzje o tym co będzie z danym sołectwie remontowane podejmowali sołtysi wraz z mieszkańcami gminy.

W ramach programu powstały:

Borucin – zadanie pn.: „Zagospodarowanie centrum Borucina – przebudowa placu przy Domu Kultury w Borucinie na cele społeczne”. Operacja objęta I etapem została zrealizowana w kwietniu br. i polegała na przebudowie istniejącego placu przy Domu Kultury w Borucinie. Pod koniec sierpnia został zrealizowany II etap tj. została wymieniona nawierzchnia chodnika wokół Domu Kultury w Borucinie. Razem koszt 51 360 zł. Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego 12 000 zł.

Moravia – zadanie pn.: „Modernizacja centralnej części rynku”. Operacja polegała na zagospodarowaniu centralnej części

ści rynku. Gmina jest na etapie wykonywania projektu, a ponieważ rynek objęty jest nadzorem konserwatora zabytków, prace projektowe znacznie się wydłużają. W pierwszym etapie tj. do dnia 15 października została wymieniona wiata przystankowa. Następny etap zostanie zrealizowany w przyszłym roku i obejmować będzie resztę prac modernizacyjnych z zagospodarowaniem centralnej części rynku. Szacunkowy koszt I etapu ok 30 000 zł. Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego 10 000 zł.

Pietraszyn – zadanie pn.: „Remont ulicy Babiej Góry w Pietraszynie”. Projekt obejmował całkowitą wymianę nawierzchni wraz z podbudową oraz regulacją studzienki kanalizacyjnej na odcinku drogi wewnętrznej w Pietraszy-

nie. Szacunkowy koszt: 42 000 zł. Końcowy koszt 51 466,36 zł. Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego 12 000 zł.

Bojanów – zadanie pn.: „Budowa chodnika na terenie centrum rekreacyjnym w Bojanowie”. Zadanie polegało na budowie chodnika na terenie centrum rekreacyjnym – boisko sportowe w sołectwie Bo-

janów tj. od wejścia na teren boiska, do budynku, gdzie znajduje się szatnia i świetlica. Także w tym przypadku prace zostały podzielone na dwa etapy w pierwszym został wykonany mały placik wokół szatni (pow. 74m²) a także podbudowa na dalszej części chodnika i zostały zamontowane obrzeża. Z uwagi na znaczne koszty dru-

gą część tj. brukowanie chodnika będzie realizowane w następnym etapie. II etap planuje się zrealizować w grudniu tego roku jeżeli pogoda dopisze. Koszt I etapu 27 000 zł. Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego 12 000 zł.

Wojnowice – „Zagospodarowanie centrum miejscowości Wojnowice”. Zadanie polega-

ło na zagospodarowaniu przestrzeni wokół szkoły w Wojnowicach. Utworzono tam nowe nasadzenia oraz położono kostkę brukową. Koszt 25 000 zł. Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego: 10 000 zł.

(DA)

ZAPŁACIMY WIĘCEJ ZA ODPADY

To efekt wzrostu cen usług, jakie oferują firmy działające na tym rynku. W przypadku Krzanowic Remondis, który jako jedyny złożył w przetargu ofertę na obsługę systemu gospodarki odpadami, zażądał w 2019 r. 1,26 mln zł (939 tys. zł za 2018). To około 30 proc. więcej niż dotychczas. Gmina nie może na wywozie odpadów zarabiać, ale musi obciążyć kosztami mieszkańców. Radni na ostatniej sesji przyjęli nowe stawki. Będą obowiązywać od lutego. Podobny problem mają niemal wszystkie samorządy, w tym w powiecie raciborskim.

- W uchwale rady zapisano:
1. Dokonuje się wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstającymi na terenie Gminy Krzanowice w ten sposób, że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty.
 1. Ustala się stawki opłaty od właścicieli nieruchomości zamieszkałych za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości:

- a. 22,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca, gdy nieruchomość zamieszkuje 1 mieszkaniec,
- b. 21,50 zł miesięcznie od jednego mieszkańca, gdy nieruchomość zamieszkuje 2 mieszkańców,
- c. 20,50 zł miesięcznie od jednego mieszkańca, gdy nieruchomość zamieszkuje 3 mieszkańców,
- d. 19,50 zł miesięcznie od jednego mieszkańca, gdy nieruchomość zamieszkuje 4 mieszkańców,
- e. 18,50 zł miesięcznie od jednego mieszkańca, gdy nieruchomość zamieszkuje 5 lub więcej mieszkańców,

2. jeżeli odpady komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny
 - a. 88,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca, gdy nieruchomość zamieszkuje 1 mieszkaniec,
 - b. 86,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca, gdy nieruchomość zamieszkuje 2 mieszkańców,
 - c. 82,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca, gdy nieruchomość zamieszkuje 3 mieszkańców,
 - d. 78,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca, gdy nieruchomość zamieszkuje 4 mieszkańców,
 - e. 74,00 zł miesięcznie od jed-

nego mieszkańca, gdy nieruchomość zamieszkuje 5 lub więcej mieszkańców.

Dotacja na azbest i piece

Gmina Krzanowice uzyskała dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w kwocie 22 446,55 zł na dofinansowanie kosztów inwestycji związanych z demontażem, usuwaniem i unieszkodliwianiem elementów zawierających azbest w 2018 r. w ramach „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Krzanowice”. Dotacja do modernizacji źródeł ciepła jest na etapie rozliczania z WFOŚ.

Inwestycje i remonty

W ostatnim okresie Gmina Krzanowice poczyniła wiele inwestycji remontowo-budowlanych, w które zaangażowane były środki własne gminy, jak i środki budżetu powiatowego raciborskiego:

1. ze środków własnych gminy wymieniono pokrycie dachowe na budynku Domu Kultury w Borucinie. Na dniach mają się zakończyć prace. Koszt wymiany to kwota 108 517,82 zł;

2. wspólnie z powiatem przebudowano chodniki na terenie Gminy: w tym:
 - zakończono przebudowę chodnika w Bojanowie przy ul. Boruckiej. Całkowity koszt opiewał na kwotę 180 715,58 zł. Wkład Gminy to kwota rzędu 90 357,90 zł;
 - dokonano przebudowy chodnika przy ul. Długiej w Krzanowicach. Całkowity

remont to kwota 57 259,58 zł- środki gminy – opiewały na kwotę 28 629,79 zł;

- w trakcie realizacji jest przebudowa chodnika na ul. Kopernika w Borucinie. Koszt całkowity to środki rzędu 115 776,95 zł- wkład własny gminy to kwota 57 888,47 zł.

(da)

W Krzanowicach od Mikołaszka ze świętym Marcinem na smaczne rogale

Rogale i rosół z gęsi - zapowiedź tych smakołyków w zaproszeniu na krzanowickiego św. Marcina poskutkowało i 11 listopada kolejny raz impreza organizowana przez miejscowy MOK cieszyła się dużą frekwencją. Jej uczestnicy przeszli z kościółka zwanego Mikołaszkiem na rynek, gdzie odbyła się inscenizacja, a po niej poczęstunek. W rolę św. Marcina z Tours wcieliła się Grażyna Gocman, a płaszcz przyjął Paweł Jozsko.

fot. Katarzyna Kubik

Szkoła w Krzanowicach MA JUŻ 40 LAT

Uroczystości urodzinowe odbyły się 11 października w obecności władz gminy oraz powiatu, a także licznych zaproszonych gości w sali gimnastycznej dostojnej jubilatki. Placówka, po reformie oświaty, znów jest Szkołą Podstawową im. Władysława Broniewskiego. Dyrektor dr Kornelia Lach odczytała jej historię, były przemówienia zaproszonych gości, podziękowania dla nauczycieli z największym stażem i występy uczniów.

fot. Katarzyna Kubik

Powstaje krzanowicka izba regionalna

„Śladami tradycji i rzemiosł” to tytuł polsko-czeskiego projektu, który został przeznaczony do dofinansowania z Programu INTERREG V-A Republika Czeska – Polska w ramach Osi Priorytetowej 2 Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego na rzecz wspierania zatrudnienia, projekt typu A, przygotowanego wspólnie z czeskimi Bolaticami. Wartość całkowita projektu to 63 979,75 EURO. 14 czerwca nastąpiło jego zatwierdzenie przez Europejski Komitet Sterujący i przyznanie dofinansowania w wysokości: 52 788,84 euro, z czego dla Gminy Krzanowice 30 000,00 euro.

Projekt, w którym tzw. partnerem wiodącym jest Gmina Krzanowice, zakłada powstanie szlaku tematycznego, którego celem jest przedstawienie dawnego rzemiosła i tradycji naszego regionu. Projekt obejmować będzie: Muzeum Wsi Śląskiej Halasovice, Muzeum Hluczyńska, Izbę Regionalną w Bolaticach, Izbę Regionalną w Krzanowicach, Izbę Regionalną w Borucinie, Zabytkową Kuźnię w Bieńkowicach, Izbę Regionalną w Wojnowicach, Muzeum w Raciborzu oraz Zabytkową Stację Kolei Wąskotorowej w Rudach. Obaj partnerzy wykonają także roboty budowlane.

Gmina Krzanowice jest na etapie remontów budynku na potrzeby izby regionalnej. Obecnie prace remontowe wykonuje firma Budowlana „Fach Bud” Krzysztof Lasyk, która to została wyłoniona w przetargu. Zostały już wykonane takie prace jak: malowanie pokrycia dachowego, docieplenie budynku wraz z malowaniem elewacji, zostały także zrobione wstępne porządki na zewnątrz. W pierwszym kwartale nowego roku planuje się remont pomieszczeń wewnątrz budynku. W ramach projektu planuje

się m.in. zakup wyposażenia do izb, wyjazd studyjny delegacji Krzanowic do Bolatic w okresie marzec-kwiecień 2019, wydanie dwujęzycznej (PL+CZ) ulotki ze szlakiem tematycznym.

Ważnym punktem działania będzie wyjazd studyjny delegacji Gminy Krzanowice do Bolatic. W ramach tego wyjazdu dzieci będą brać udział w pracach wykopaliskowych na terenie Bolatic, gdzie znajduje się wiele śladów dawnego rzemiosła. Znaleźiska trafią do izby regionalnej w Bolaticach. Natomiast delegacja osób dorosłych z Krzanowic zapozna się z funkcjonowaniem izby, tak aby móc czerpać doświadczenia z Bolatic.

Ważnym punktem tego działania będzie jarmark. Zaprosze-

ni zostaną lokalni rzemieślnicy po obu stronach granicy, którzy pokażą swoje tradycyjne wyroby. Izby w Krzanowicach i Bolaticach funkcjonować będą w wyznaczonych dniach i godzinach. Dostępność izb uzależniona będzie od sezonu. Zakończenie projektu planuje się na koniec maja 2019 r.

„Śladami tradycji i rzemiosł” nr CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_013/000 1580 współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy INTERREG V - A Republika Czeska – Polska 2014-2020.

(DA)

Spotkanie weteranów w Wojnowicach

17 listopada w remizie OSP Wojnowice dłużej uczestniczyli w II Gminnym zjeździe weteranów pożarnictwa. Organizatorem spotkania była jednostka OSP Wojnowice. W zjeździe uczestniczyli Druhowie z miejscowości Krzanowice, Bojanów, Borucin, Pietraszyn i Wojnowice.

Mistrzem ceremonii był Zarząd Gminny OSP w porozumieniu z OSP Wojnowice. Wydarzenie zostało poprzedzone Mszą świętą. Sprawował ją krzanowicki proboszcz ks. Tomasz Gierga, który w ubiegłym roku został mianowany kapłanem strażaków ochotników gminy Krzanowice.

Wśród zaproszonych gości pojawił się pułkownik Zdzisław Drozd, najstarszy żyjący były Komendant Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu, który wspominał swoją 40-letnią pracę. Przedstawił on swoją początkową służbę w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Głubczycach, a później w KP PSP w Raciborzu. – Nie było pożarów, w których nie uczestniczyłem – mówił. Starsi druhowie niejednokrotnie przypominali sobie wspólne akcje oraz trudne wojenne czasy w których organizowano ochotnicze ratownictwo na terenie gminy. Ponadto gośćmi gminnego zjazdu wete-

ranów byli burmistrz Krzanowice Andrzej Strzedulla, prezes zarządu oddziału gminnego OSP RP w Krzanowicach wraz z komendantem, członek z KP PSP w Raciborzu, prezes zarzą-

du oddziału powiatowego OSP oraz opiekun gminny z ramienia KP PSP.

(da), fot. Nikol Urbaniec

Państwo Kapinos z Wojnowic świętują diamentowe gody

23 listopada 60. rocznicę ślubu świętowali państwo Małgorzata (83 lata) oraz Ryszard (87 lat) Kapinosowie z Wojnowic. Dzień wcześniej z tej okazji odwiedził ich burmistrz gminy Krzanowice Andrzej Strzedulla oraz kierownik USC Gabriela Augustyn.

Państwo Kapinos pochodzą z Wojnowic. Pani Małgorzata z wielodzietnej rodziny. Była jednym z dziewięciorga rodzeństwa. Pan Ryszard był jedynakiem. Poznali się w 1954 r. na zabawie. Pan Ryszard był wtedy w wojsku. Ślub cywilny

wzięli 23 listopada 1958 roku, kościelny dwa dni później. Wspólnie prowadzili gospodarstwo, choć p. Ryszard pracował też jako traktorzysta w miejscowym SKRze. Był również prezesem wojnowickiej OSP i to w czasach, gdy budowano nową remizę. Do dziś zakłada mundur jako druż senior. Pani Małgorzata udzielała się w KGW. Doczekali się trójki dzieci - 2 synów i jednej córki. Kiedy

dziesięć lat temu, na złote gody, odbierali w Urzędzie Miejskim w Krzanowicach Medale Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie od Prezydenta RP, mieli szóstkę wnuków. Dziś mają już czwórkę prawnuków. Są jedną z sześciu par w gminie, która doczekała diamentowych godów. Mieszkają wspólnie z najstarszym synem, który niedawno obchodził 25-lecie swojego ślubu.

(w)

Jubileusz 15-lecia Zyg-Zaku

Z tej okazji instruktor Agnieszka Gajda oraz tancerze przygotowali imprezę jubileuszową, która była dobrą okazją do wspomnień i wspólnej zabawy.

Zaproszeni goście, 4 listopada w restauracji Magic w Krzanowicach. mieli możliwość cofnięcia się w czasie i wspomnienia ostatnich lat pracy i dorobku tanecznego zespołu. Wspominano pierwsze sukcesy osiągnięte w gminie, później w powiecie oraz na scenach ogólnopolskich. Chociaż Zyg-Zak to zespół amatorski, jednak staje w szranki na równi z najlepszymi w naszym powiecie. To za sprawą niesamowitych ludzi, którzy przychodzą na próby jak również i opiekuna i choreografa w osobie młodej dziewczyny, również wywodzącej się z tegoż zespołu, Agnieszki Gajdy.

15-lecie to czas podsumowań i podziękowań szczególnie do osób, które w zespole są od bardzo dawna. 15 lat wzrusza i zachwycą swoim tańcem Monika Adamczyk, która jest z nami od samego początku. Kiedy zaczynała miała 6 lat. Podziękowania skierowano także do Katarzyny Kulig, która z zespołem

związane jest od prawie 10 lat. Szczególne podziękowania trafiły także do niesamowitej grupy MAM ZYG-ZAKA, tańczącej i zabawiającej widzów swoimi występami już ponad 6 lat.

Jubileusz jak zawsze jak okazją do podsumowania. Oni to zrobili tak:

- 15 lat - jak razem tworzyli ten wspaniały zespół taneczny!
- 15 lat - wspólnej ciężkiej pracy i zaangażowania do tańca!
- 15 lat - ciągłych sukcesów tanecznych!
- 15 lat - spełnionych marzeń!

- 15 lat - nieocenionych doznań scenicznych!
- 15 lat - przepięknych wspomnień, czy to na próbach, czy też z występów!
- 15 lat - pochwał i wsparcia ze strony rodziców!
- 15 lat - wspólnych, cotygodniowych spotkań!
- 15 lat - odpowiedzialności za zespół, za grupę!
- 15 lat - SZCZĘŚCIA, jakim są jej tancerze.

Obchody Jubileuszy zaszczyli swoją osobą burmistrz Andrzej Strzedulla wraz z żoną, dyrektorką ZSP Wojnowice Ewą Gotzmann, sołtys sołectwa Wojnowice Anna Kupka, osoby na co dzień wolontarystycznie związane z zespołem, byli tancerze, rodzice i najbliżsi artystów. Na zakończenie części oficjalnej części jubileuszu wypowiedziano życzenia, aby za kilka lat znów się spotkać w tym samym, bądź większym gronie i by móc znów tak hucznie świętować ich kolejną okrągłą rocznicę.

(DA)

Wojnowice mają

wymarzona świetlica wiejską

Z końcem października zakończono rozbudowę budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Wojnowicach o świetlicę wiejską. Wartość inwestycji wyniosła 225 234,87 zł.

Zadanie współfinansowane było ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020. Nowo powstała świetlica będzie miejscem spotkań mieszkańców Wojnowic, miejscem integracji społecznej, gdzie będzie można organizować różnego rodzaju wydarzenia kulturalne, zebrania wiejskie czy imprezy okolicznościowe. 2 grudnia nastąpiło jej uroczyste otwarcie, Wstęgę przeciął radny Wojnowic Andrzej Woźniak, a klucze do świetlicy przekazano na ręce sołtys Anny Kupki. Włodarze sołectwa podziękowali osobom,

które najbardziej przyczyniły się do jej powstania, a mianowicie państwu Woźniakom oraz burmistrzowi Krzanowic. Otwarcie sali połączone było ze spotkaniem z Małpką Gizelą, bohaterką książki dla dzieci i jej autorką, która opowiadała o kolejnych przygodach małpki, które w najbliższym czasie rozgrywać się będą w naszej gminie.

(da)

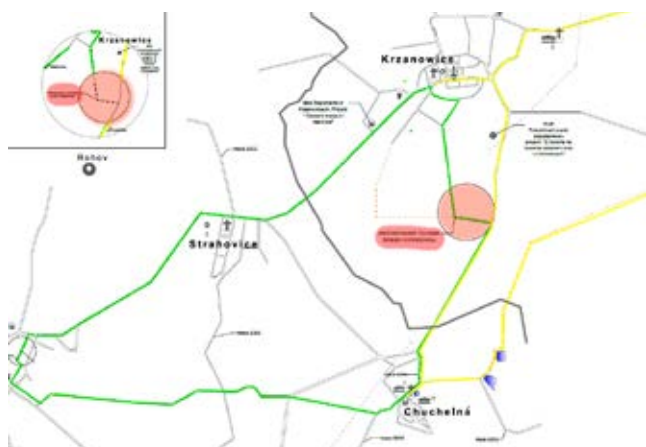

Odcinki trasy rowerowej Kobeřice-Krzanowice

To tytuł nowego projektu, w ramach którego planowane jest wykonanie dwóch odcinków ścieżek rowerowych w gminach Koberice oraz Krzanowice, które ułatwią dostęp do naszego dziedzictwa kulturowego.

Przedmiotowe odcinki ścieżek rowerowych połączą istniejący okrąg tras rowerowych i ułatwią dostęp do zabytków, które znajdują się na tych trasach. Dodatkowym celem projektu jest zwiększenie bezpieczeństwa, co przełoży się na większą promocję turystyki naszego regionu i zachęci turystów do odwiedzania naszych okolic. Gmina Krzanowice wraz z Obec Koberice we wrześniu złożyła wniosek o dofinansowanie. Obecnie trwa weryfikacja i ocena wniosku. Data planowanej realizacji projektu przypada na okres 02.01.2019 r. do 30.06.2020 r.

(da)

Całkiem serio, choć niekoniecznie

Taki tytuł nosi nowa pozycja książkowa Zbigniewa Woźniaka, przedsiębiorcy, laureata nagrody Mieszko, właściciela pałacu w Wojnowicach. 23 listopada w Muzeum w Raciborzu odbyła się jej promocja połączona z wieczorem autorskim. To kolejna pozycja satyryczno-refleksyjna.

Zbigniew Woźniak jest założycielem i prezesem Stowarzyszenia Pałac w Wojnowicach - wczoraj dziś i jutro, którego celem jest propagowanie wartości historycznych i kulturowych oraz kreowanie przyszłego wizerunku tego obiektu. Za ratowanie dziedzictwa, jakim jest wojnowicki pałac i działalność charytatywną uhonorowany został Orderem Świętego Stanisława Pierwszej Klasy. Jest też wyróżniony Filarem Ziemi Raciborskiej. Od kilku lat obszarem jego zainteresowania jest litera-

tura. Debiutował powieścią sensacyjną pt. Oko zł. Potem spod jego pióra wyszedł zbiór saty-

rycznych wierszy pt. "W zwierciadle satyry". Od lat prowadzi szeroką działalność charytatywną, m.in. wspierał raciborski CRON, sponsoruje plenery, spektakle warsztaty, spotkania, sesje, udostępnia obiekt dla potrzeb różnych twórców, występuje w "Gwiazdce serc", pisał teksty dla "Teatru na zamku". We współautorstwie z dr Kornelią Lach wydał książkę pt. "Hassermiany, klekance i inne stworzy - podania ludowe na polsko - czeskim pograniczu".

fot. Katarzyna Kubik

Pradawnym zwyczajem w Krzanowicach przeszła procesja konna na św. Mikołaja

Blisko trzydzieści koni, pod jeźdźcami i w zaprzęgu, przeszło 6 grudnia w dorocznej procesji na św. Mikołaja w podraciborskich Krzanowicach.

Procesja konna w Krzanowicach to jedyne takie wydarzenie w regionie jeśli nie w całej Polsce. Odbyna się co roku na trasie od kościoła parafialnego pw. św. Wacława do małego kościółka pw. św. Mikołaja, zwanego tu Mikołaszkiem. Na miejscu jeźdźcy i bryczki trzykrotnie okrążają świątynię, śpiewając pieśń św. Mikołaju, patrona nasz.

W postać św. Mikołaja, który dzielił cukierkami, wcielił się kolejny raz Rajmund Wiedler z Krzanowic, a całe wydarzenie - po raz pierwszy - przygotował Robert Ternka wraz z krzanowickimi i okolicznymi hodowcami. Przez ostatnie lata zajmowała się tym rodzina Jureczka. Wydarzenia kończy uroczysta Msza św. w Mikołaszku z licznym udziałem wiernych.

Nie wiadomo dokładnie od kiedy organizowana jest procesja. Jedni twierdzą, że od 1744 r., kiedy to wzniesiono kościół św. Mikołaja. Inni, że miejscowi gospodarze brali w niej udział już wcześniej. Ma na pewno charakter dziękczynno-błagalny, a zatem upamiętnia wsta-

wiennictwo patrona świątyni na skraju miasteczka przy drodze do Bojanowa. Krzanowice, przypomnijmy, do 1945 r. podlegały biskupowi ołomunieckiemu, a miejscowi używali gwary laskiej.

- Okres świąteczny rozpoczął się już w związku ze świętym Mikołajem, przypadającym na 6 grudnia. W dawnych czasach było to także święto dla wszystkich koni, był przecież ten święty patronem wszelkiego dobytku. Żaden rolnik nie wy-

prowadzałby w tym dniu konia ze stajni - nawet za najwyższym wynagrodzeniem. A w Krzanowicach procesja konna, udająca się do Mikołaszka - kościoła pw. św. Mikołaja, który znajdował się daleko za miasteczkiem przy drodze do Bojanowa - odbywała się w przeddzień - pisze z kolei Paweł Newerla w szkicu poświęconym zwyczajom świątecznym na ziemi raciborskiej.

(w), fot. Katarzyna Kubik

Sukcesy uczniów z ZSP i Domu Kultury w Borucinie w Ogólnopolskim Konkursie Recytatorskim w Żorach

26 października uczniowie z ZSP z Borucina pojechali na Ogólnopolski Konkurs Recytatorski i Wokalny Jesienne Spotkania Artystyczne Ballo do Żor. Naszą szkołę reprezentowali Wiktoria i Jan Szebel, przygotowani pod kierunkiem Agaty Szebel, którzy również uczęszczają do Studia Ars w Pietraszynie. Naszą szkołę i Dom Kultury w Borucinie reprezentowały dzieci należące do Teatryku Niewielkiego: Melania Gliśnik i Amelia Holubek z klasy II, Miriam Dudacy i Wiktoria Ploch z klasy V, wszyscy pracujący pod kierunkiem Ireny Hlubek. I miejsce zajęła Amelia Holubek

z klasy II w kategorii uczniów klas I-III, zaś III miejsce zajęła Wiktoria Szebel z klasy VII w kategorii klas VII-VIII i gimnazjalnej. Gratulujemy zwycięzcom, ale wszyscy uczestnicy konkursu byli znakomicie przygotowani, ale konkurencja była duża.

Irena Hlubek

Spotkania seniorów naszej gminy w kronikarskim skrócie

W gorące, wrześniowe popołudnie seniorzy z naszego koła oraz emeryci z Bielej, Kuchelnej i Bolatic bawili się na pikniku w Wojnowicach. Było to możliwe dzięki uprzejmości właściciela wojnowickiego pałacu, Zbigniewa Woźniaka. Oprócz biesiady i wieczornych tańców podziwiano występy artystyczne emerytek z Bolatic i smakowano własnoręcznie upieczoną nad ogniskiem kiełbasę.

W październiku odbyła się wycieczka do słynnych Ogrodów Kapiasa w Goczałkowicach. To wyjątkowe miejsce na odwiedzinę o każdej porze roku.

Pełne zapachów, kolorów i wyjątkowych roślin. Idealne miejsce na spacer, rodzinne czy indywidualne wypadki i plenery fotograficzne. O tym przekona-

li się nasi emeryci oraz członkowie chóru „Cecylia”, którzy 3 października odpoczywali na ich terenie. Jesienne kolory, ciepła aura i mnóstwo miej-

sca do odpoczynku sprawiły, że wycieczka zaliczona została do bardzo udanych.

Nadchodzące chłody i krótkie jesienne dni sprawiają jednak, że chętniej przebywamy w domu, ale to nie znaczy, że mamy się w nim zamknąć na kilka miesięcy, czyli aż do wiosny. Z tego założenia wychodzą nasi seniorzy, dlatego chętnie uczestniczą w spotkaniach z muzyką, które organizuje dla nich zarząd koła z przewodniczącą, Krystyną Mandrysz na czele. W październiku odbył się więc Oktoberfest, a 15 listopada Dzień Seniora. Na obu spotkaniach gościli u nas seniorzy z Czech, a czas zabawy umilał tercet: Tomek Kostka, Marek Pieczarek oraz Teresa Mandrysz.

W Dniu Seniora przewodnicząca koła podziękowała zarządowi i gościom za całoroczną współpracę i przychylność dla naszych działań, a Jarosławowi Gałkowskiemu i Marcinowi Grzeszczakowi wręczyła Małą Złotą Honorową Odznakę PZERiI. Bur-

mistrz i jego zastępca z kolei z okazji święta złożyli wszystkim seniorom życzenia i na ręce przewodniczącej wręczyli kwiaty oraz drobny upominek.

Podobne życzenia przekazali także pozostali goście.

W drugiej części obu imprez dominowała zabawa przy muzyce. Nasi emeryci bawią się zawsze od pierwszych jej taktów, w parach lub wspólnie w kółeczku.

Wszystkie tego typu spotkania cieszą się wśród seniorów powodzeniem, o czym świadczy zawsze wysoka frekwencja. Przed nami jeszcze wieczór opłatkowy, który odbędzie się 13 grudnia.

Katarzyna Łozińska

Wieści z Przedszkolach w Krzanowicach

W przedszkolu w Krzanowicach od września sporo się działo. Wzięliśmy udział w wielu uroczystościach. Oto nasze sprawozdanie.

Pierwszym wydarzeniem był dzień przedszkolaka. W tym dniu dzieci w raz ze swoimi nauczycielkami wybrali się wesołym pochodem po Krzanowicach. Po pochodzie odbyły się na ogrodzie przedszkolnym gry i zabawy dla przedszkolaków. Po wszystkim każde dziecko otrzymało słodką niespodziankę.

Następnym ważnym wydarzeniem dla dzieci było spotkanie z policjantem. Celem wizyty było przypomnienie dzieciom zasad bezpieczeństwa na drodze. Podczas spotkania każda z grup w ramach podziękowania przygotowała repertuar muzyczny.

Kolejną przygotowaną przez przedszkole niespodzianką dla dzieci były odwiedziny magika. Dzieci zostały wprowadzo-

ne w świat magii i iluzji. Przedszkolaki chętnie brały udział w zadaniach przygotowanych przez gościa.

5 listopada z okazji dnia postaci z bajek grono pedagogiczne z naszego przedszkola przygotowało dla dzieci przedstawienie pt. Czerwony Kapturek. Występ miał na celu uświadomić dzieciom, że nie należy rozmawiać z nieznajomymi. Radości i uśmiechu było co niemiara.

Bardzo ważną uroczystością była akademia z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości, która odbyła się 11.11. Dzieci w tym dniu recytowały wiersze patriotyczne oraz o godz. 11:11 uroczystie odśpiewały hymn Polski dla bicia rekordu dla Niepodległej.

W listopadzie odbyła się huczna zabawa andrzejko-

wa organizowana. Z tej okazji DZIĘKUJEMY wszystkim rodzicom i sponsorom za pomoc i wsparcie w organizację. Jak co roku frekwencja rodziców i gości dopisała.

4 grudnia dzieci miały okazję zobaczyć prawdziwego górnika, jego odświętny mundur górniczy oraz posłuchać o pracy w kopalni i tradycjach górniczych. Przedszkolaki dla swoich gości przygotowały występy i wręczyły drobne upominki.

6 grudnia odwiedził nas w przedszkolu niecierpliwie wyczekiwany przez dzieci gość - święty Mikołaj. Przedszkolaki przygotowały piosenki mikołajkowe i tańce, a św. Mikołaj obdarował je wszystkie słodkimi prezentami.

Krzanowice (Kranowitz) a wielka wojna z lat 1914-1918

Krzanowice w czasach wielkiej wojny

11 listopada 1918 roku o godzinie 11.00 zawieszono działania bojowe na frontach I wojny światowej zwanej wielką wojną. Wielu odczuło upragnioną ulgę. Dla innych był to już kolejny rok z rzędu odczuwania bolesnych skutków tego konfliktu. Utrata bliskich, brak informacji o krewnych, trudności w dostępie do podstawowych towarów, przejmowanie przez kobiety prac wykonywanych wcześniej przez mężczyzn. Niedogodności było wiele.

Nieistniejący już pomnik wojenny

Ówczesne Krzanowice (niem. Kranowitz) i ich mieszkańcy doświadczyli tego wszystkiego. Niepowołani do armii cesarskiej - kobiety i dzieci tworzyli tzw. Heimatfront. Celem tego było emocjonalne i materialne wsparcie rodzin walczących i poległych, podtrzymywanie zwyczajnego moralnego w codziennym życiu. Krzanowiczanie w miarę swoich finansowych możliwości kredytowali prowadzenie wojny, udzielając państwu pożyczek wojennych (Kriegsanleihe). Było to powszechne w całych Niemczech. Pieniądze miały być zwrócone po wygranej wojnie.

Mimo tego trudnego czasu krzanowiczanie potrafili dokończyć rozpoczętą wiosną 1914 roku budowę kościoła parafialnego, którego konsekracji dokonano 13.11.1915 roku. Wojna rozpoczęła się w sierpniu 1914 roku. Dziesiątki krzanowiczów już wtedy walczyły na froncie, a mimo tego nasza świątynia została tak szybko zbudowana. To wielki powód do dumy, że mimo takich trudności nasi przodkowie osiągnęli wspólną pracę taki sukces.

Huczniej przed wojną, ale i w jej trakcie obchodzono ówczesne święta państwowe, m.in. :
- urodziny cesarza Wilhelma II (Kaisergeburtstag), przypadające na 27 stycznia. Na jednej z najbardziej znanych pocztówek z Krzanowic są przedstawione uroczystości związane z 50. urodzinami cesarza. Odbywała się wtedy parada wojskowa, była i orkiestra, która pewnie grała *Preussens Gloria*.
- Sedantag upamiętniające ważne zwycięstwo pod Sedanem 2 września 1870 roku

w wojnie prusko-francuskiej. Było to ważne święto państwowe, a tamten sukces sprawiał, że morale żołnierzy na początku wojny było bardzo wysokie. Latem 1914 roku spodziewano się podobnego wyniku w starciu z Francuzami.

Z niecierpliwością czekano na wieści z frontu, na listy od swoich krewnych. Wysyłano niezliczone listy i paczki. Czytano w gazetach o zwycięstwach. Przerazanie już we wrześniu 1914 robiły listy strat (Verlustlisten) dodawane do gazet. Dzieci w szkole, kilka dni po odniesionym zwycięstwie niemieckiego oręża, uroczystość je świętowali. Były uroczyste przemówienia i odśpiewywanie pieśni patriotycznych. Cierpiące rodziny pocieszane były przez krzanowickich duchownych - proboszcza Quittka i wikariuszy.

Poniższe dane przedstawiają liczbę zawieranych małżeństw, zgłaszanych zgonów i narodzeni na przestrzeni lat 1910-1921. Dane te pochodzą z AP w Raciborzu i USC Krzanowice (kolejno rok, małżeństwa, zgony, narodziny).

- 1910: 32 83 157
- 1911: 19 100 137
- 1912: 24 104 128
- 1913: 26 85 144
- 1914: 17 91 126
- 1915: 14 107 109
- 1916: 14 132 54
- 1917: 14 92 74
- 1918: 17 154 87
- 1919: 45 150 109
- 1920: 49 90 143
- 1921: 29 66 119

Krzanowiczanie w cesarskim wojsku

W przeważającej części mężczyzn z Krzanowic powołani zostali do pułków piechoty (Infanterie-Regimente). Miały siedziby w górnośląskich miastach: Gliwice, Nysa, Koźle, Racibórz, Lubliniec czy Opole. Stamtąd wyruszali na front.

Poniżej kilka pułków, do których powołani zostali nasi przodkowie:

- (1. Górnośląski) 22. Pułk Piechoty (1. Oberschlesisches Infanterie-Regiment Keith N.22) Gliwice i Katowice;
- (3. Górnośląski) 62. Pułk Piechoty (3. Oberschlesisches Infanterie-Regiment

- N.62) Koźle i Racibórz;
- (2. Śląski) 6. Pułk Huzarów im. Hrabiego Goetzena (2. Schlesisches Husaren-Regiment Graf Goetzen N. 6) Głubczyce i Racibórz;
- (Śląski) 38. Pułk Fizylierów im. gen. feldm. hr. v. Moltke (Schlesisches Fuesilier-Regiment General-Feldmarschall Graf Moltke N.38) w Kłodzku i Świdnicy;
- (2. Śląski) 11. Pułk Grenadierów im. króla Fryderyka III (2. Schlesisches Grenadier-Regiment Koenig Friedrich III N. 11) Wrocław;

Oddziały te wchodziły w skład brygad, a następnie dywizji, które podlegały VI Korpusowi Armijnemu z siedzibą we Wrocławiu. Na jego czele stał w latach 1911-15 gen. piechoty Kurt von Pritzelwitz.

Główne miejsca walk i los żołnierski

Krzanowiczanie powołani do Armii Cesarstwa Niemieckiego (Deutsches Heer) walczyli głównie na froncie zachodnim, w północno-wschodniej Francji oraz we Flandrii. Na froncie wschodnim były to Kongresówka (Russisch Polen), Wołyń, Galicja oraz tereny obecnej Litwy i Łotwy. Informacje te zawierają zachowane do dziś dzienniki bojowe poszczególnych pułków. Żołnierze walczyli i polegali w miejscach znanych ze szkolnych podręczników (rzeźka Somma, Verdun, Ypres) jak i tych zapomnianych - wołyńskich czy podlaskich wioskach. Umierali w wyniku odniesionych ran, komplikacji pooperacyjnych, gangreny jak i będąc w niewoli.

Mit Gott für's Kaiser und Vaterland - w myśl tych słów, w tłumaczeniu Z Bogiem dla cesarza i ojczyzny, walczyli powołani do armii z Krzanowic. Wojna, o czym nie wiedzieli, nie trwała krótko i nie przyniosła spodziewanych zwycięstw.

Rosyjscy jeńcy wojenni w Krzanowicach

Wobec brakujących osób do pracy w rolnictwie, do Krzanowic zostali przydzieleni rosyjscy jeńcy wojenni. W przemysłowej części Górnego Śląska przydzielani byli do pracy w kopalniach i hutach. U nas stali się pracownikami folwarcznymi. Jest to temat bardzo niedopowiedziany.

Uropa Adolf Swoboda, zaznaczony na zdjęciu, z towarzyszami broni na froncie zachodnim

Informację o nich uzyskałem od osoby ze Starej Wsi, która pisała pracę magisterską. Poruszana w niej była kwestia niemieckich napisów na nagrobkach. Dzięki informacjom zawartym w księgach zgonów, skrupulatnie odnotowywanych przez kierownika szkoły, a zarazem urzędnika Josefa Hoffmanna, udało się natrafić na cztery akty zgonu. Śmierć jeńców wojennych zgłaszana była przez tutejszy szpital. Osoby zmarły jesienią 1918 roku (kolejno nazwisko i imię, osiągnięty wiek, wyznanie religijne i miejsce urodzenia):

1. Borek Kaspar 45 lat, katolickie, Rosja, pow. będziński;
2. Buschin Leontin 26 lat, greko-katolickie, Syberia;
3. Kopserinko Peter 36 lat, greko-katolickie, pow. kijowski;
4. Zsudanow Michael 36 lat, greko-katolickie, Rosja.

Akty zgonu zawierają istotne informacje. Kaspar Borek to prawdopodobnie Polak z Zagłębia Dąbrowskiego. Wskazuje na to miejsce narodzin i wiara katolicka. Peter Kopserinko ma zmienzone imię, nazwisko ma z końcówką typową na Ukrainie, pochodzi z okolic Kijowa. Leontin i Michael, który również ma zmienzone imię, to mieszkańcy centralnych części Carstwa Rosyjskiego.

Czy było jeszcze więcej jeńców wojennych w Krzanowicach? Tego akurat potwierdzić nie można. Jednak jeśli te osoby umarły w krzanowickim szpitalu, a pochowane zostały na naszym cmentarzu, to powinien być wpis w księdze pogrzebowej.

Lista krzanowiczów poległych na wielkiej wojnie

Opis listy poległych według lat, kolejno: nazwisko, imię, osiągnięty wiek, stan cywilny, miejsce oraz datę śmierci (Die krzanowitzer Verlustliste Der Grosser Krieg, 1914-1918).

- 1914
- Krautwurst Anton 24 kawaler Francja, 5.10.1914

- 1915
- Lamla Peter 30 kawaler Francja, 22.08.1914
 - Quittke Victor 22 kawaler Francja, 27.11.1914
 - Kollar Josef 24 kawaler Francja, 15.10.1914
 - Lamla Anton 31 żonaty Niemcy, 07.01.1915
 - Krzefky Josef 34 żonaty Francja, 24.02.1915
 - Lamla Franz 25 żonaty Francja, 25.02.1915
 - Dluhosch Robert 31 żonaty Francja, 02.11.1914
 - Ploschka Josef 23 kawaler Francja, 27.11.1914
 - Adamowski Josef 32 żonaty Francja, 30.12.1914
 - Posmyk Josef 23 kawaler Prusy, 05.02.1915
 - Sassowsky Josef 18 kawaler Rosja, 20.11.1914
 - Malgrab Robert 29 żonaty Francja, 15.02.1915
 - Hluchnik Jakob 29 żonaty Francja, 15.02.1915
 - Rossmann Adolf 25 żonaty Francja, 11.01.1915
 - Kollar Richard 34 żonaty Francja, 25.05.1915
 - Sławik Peter 29 żonaty Francja, 22.08.1914
 - Riemel Anton 28 kawaler Belgia, 18.05.1915
 - Drzimalla Franz 23 kawaler Francja, 01.07.1915

- Kramny Franz 21 kawaler Rosja, 29.07.1915
- Gromotka Franz 21 kawaler Rosja, 17.05.1915
- Mrusek Franz 21 kawaler Francja, 19.06.1915
- Krettek Franz 23 kawaler Francja, 24.06.1915
- Kuballa Robert 17 kawaler Francja, 22.05.1915
- Herud Richard 27 żonaty Francja, 01.07.1915
- Ottlik Valentin 23 kawaler Francja, 17.07.1915
- Kapinos Eduard 31 żonaty Rosja, 25.07.1915
- Hallatsch Johann 22 kawaler Francja, 02.02.1915
- Kuballa Karl 25 kawaler Rosja, 31.07.1915
- Woitaschek Jakob 29 żonaty Francja, 05.11.1915

- 1916
- Klima August 21 kawaler Francja, 09.02.1915
 - Krettek Josef 24 kawaler Rosja, 07.08.1915
 - Sławik Josef 26 żonaty Francja, 28.09.1915
 - Sławik Max 20 kawaler Francja, 17.10.1915
 - Nowak Josef 22 kawaler Francja, 15.11.1915
 - Kosel Johann 20 kawaler Rosja, 09.10.1915
 - Pruschowsky Franz 21 kawaler Rosja, 20.08.1915
 - Kaspar Wilhelm 22 kawaler Francja, 26.09.1915
 - Winkler Franz 20 kawaler Francja, 25.09.1915
 - Morawietz Karl 26 kawaler Rosja, 22.08.1915
 - Neborowsky Johann 33 żonaty Rosja, 07.09.1914
 - Krettek Karl 29 żonaty Francja, 23.09.1915
 - Biallas Emil 37 kawaler Niemcy, 12.05.1915
 - Lamla Johann 22 kawaler Belgia, 27.08.1914
 - Sławik Adolf 21 kawaler Belgia, 22.08.1914
 - Urbanek Johann 32 żonaty Francja, 15.08.1915
 - Herud Emmanuel 28 kawaler Francja, 25.06.1915
 - Sławik Franz 27 żonaty Karpaty, 30.08.1915
 - Ternka Peter 29 kawaler Rosja, 23.09.1915
 - Ziemowsky August 31 kawaler Rosja, 27.05.1915
 - Brebeck Friedrich 24 kawaler Rosja, 03.10.1915
 - Swierczek Johann 26 kawaler Francja, 29.09.1915
 - Sławik Josef 19 kawaler Francja, 10.10.1915
 - Kreis Johann 21 kawaler Francja, 02.09.1915
 - Schmack Erich 21 kawaler Niemcy, 22.11.1915
 - Kostka Peter 20 kawaler Francja, 11.11.1915

- 1917
- Piela Robert 21 kawaler Francja, 17.09.1915
 - Philipp Josef 19 kawaler Francja, 05.11.1915
 - Wittek Franz 35 żonaty Belgia, 12.10.1915
 - Kreis Franz J. 22 kawaler Francja, 18.05.1915
 - Slifka Victor 21 kawaler Francja, 03.01.1917
 - Klemenzen Josef 21 kawaler Francja, 28.01.1917
 - Sławik Anton 21 kawaler Francja, 18.02.1917
 - Mrusek Josef 32 żonaty Rumunia, 07.02.1917
 - Prassek Johann 38 kawaler Rosja, 24.12.1915
 - Nentwig August 37 kawaler Francja, 10.04.1917
 - Burzik Karl 31 żonaty Francja, 23.05.1915
 - Kruppa Johann 47 żonaty Rosja, 22.07.1917
 - Swoboda Josef 22 kawaler Belgia, 03.08.1917
 - Lokotsch Johann 28 żonaty Niemcy, 25.03.1917
 - Kosel Johann 42 żonaty Rumunia, 07.08.1917

- 1918
- Sławik Anton 23 kawaler Rosja, 18.06.1917
 - Pruschowsky Anton 21 kawaler Bukowina, 05.10.1917
 - Drzimalla Johann 25 kawaler Francja, 15.03.1915
 - Kollar Josef 21 kawaler Francja, 28.05.1916
 - Lamla Anton 23 kawaler Niemcy, 15.05.1917
 - Kruppa Franz 19 kawaler Belgia, 30.05.1917
 - Mosler Josef 39 kawaler Ratibor, 21.05.1917
 - Nawrath Anton 29 żonaty Francja, 25.09.1915
 - Glassmann Josef 30 żonaty Francja, 21.03.1918
 - Nieborowsky Franz 44 żonaty Ratibor, 12.05.1918
 - Gebauer Johann 22 kawaler Krzanowitz, 27.06.1918
 - Kreis Josef 22 kawaler Francja, 29.04.1918
 - Juretzka Robert 24 kawaler Francja, 14.04.1918
 - Kunze Paul-Wilhelm 23 żonaty Francja, 09.04.1918
 - Siegmund Josef 22 kawaler Francja, 24.03.1918
 - Kotalla Lorenz 33 kawaler Lazarett, 18.04.1918
 - Ternka Josef 34 kawaler Francja, 18.04.1918
 - Dluhosch Peter 26 kawaler Niemcy, 11.07.1918
 - Spata Oswald 35 żonaty Francja, 14.04.1918
 - Juretzka Franz 35 kawaler Francja, 21.04.1918
 - Drzimalla Anton 19 kawaler Niemcy, 24.09.1918
 - Plura Franz 20 kawaler Francja, 06.09.1918

Johann Juretzka, fragment pamiątkowego dyplomu za otrzymanie Krzyża Żelaznego II klasy.

- Philipp Josef 28 kawaler Francja, 27.08.1918
- Hanka Max 20 kawaler Francja, 28.09.1918
- Werner Victor 31 żonaty Niemcy, 24.10.1918
- Abrahamczyk Anton 47 kawaler Ratibor, 24.10.1918
- Kosira Johann 21 kawaler Francja, 09.08.1918
- Plura Victor 43 żonaty Ratibor, 31.10.1918
- Sławik Johann 19 kawaler Francja, 08.09.1918

1919

- Krettek Emil 18 kawaler Kranowitz, 12.02.1919
- Klima Adolf 21 kawaler Niemcy, 11.10.1918
- Wollnik Josef 21 kawaler Francja, 14.10.1918
- Skerhut Alois 19 kawaler Francja, 26.09.1918
- Plura Robert 29 żonaty Niemcy, 13.12.1918
- Labuda Peter 43 żonaty Niemcy, 29.04.1919
- Juretzka Franz 33 żonaty Lazarett, 10.10.1918

1920

- Kreis Franz 24 kawaler Francja, 08.08.1918

1922

- Mrusek Johann 27 kawaler Francja, 11.08.1918

Listę strat sporządziłem na podstawie danych zawartych w księgach zgonów. Urzędnik Hoffmann, dostając informację od właściwego oddziału wojskowego (np. pułku piechoty, kompanii czy batalionu) potrafił wystawić akt zgonu. Następnie została powiadomiona rodzina. Oczekująca na informacje o mężu żona stawała się wdową i miała prawo ponownie zawrzeć związek małżeński. Byt rodziny był więc zapewniony.

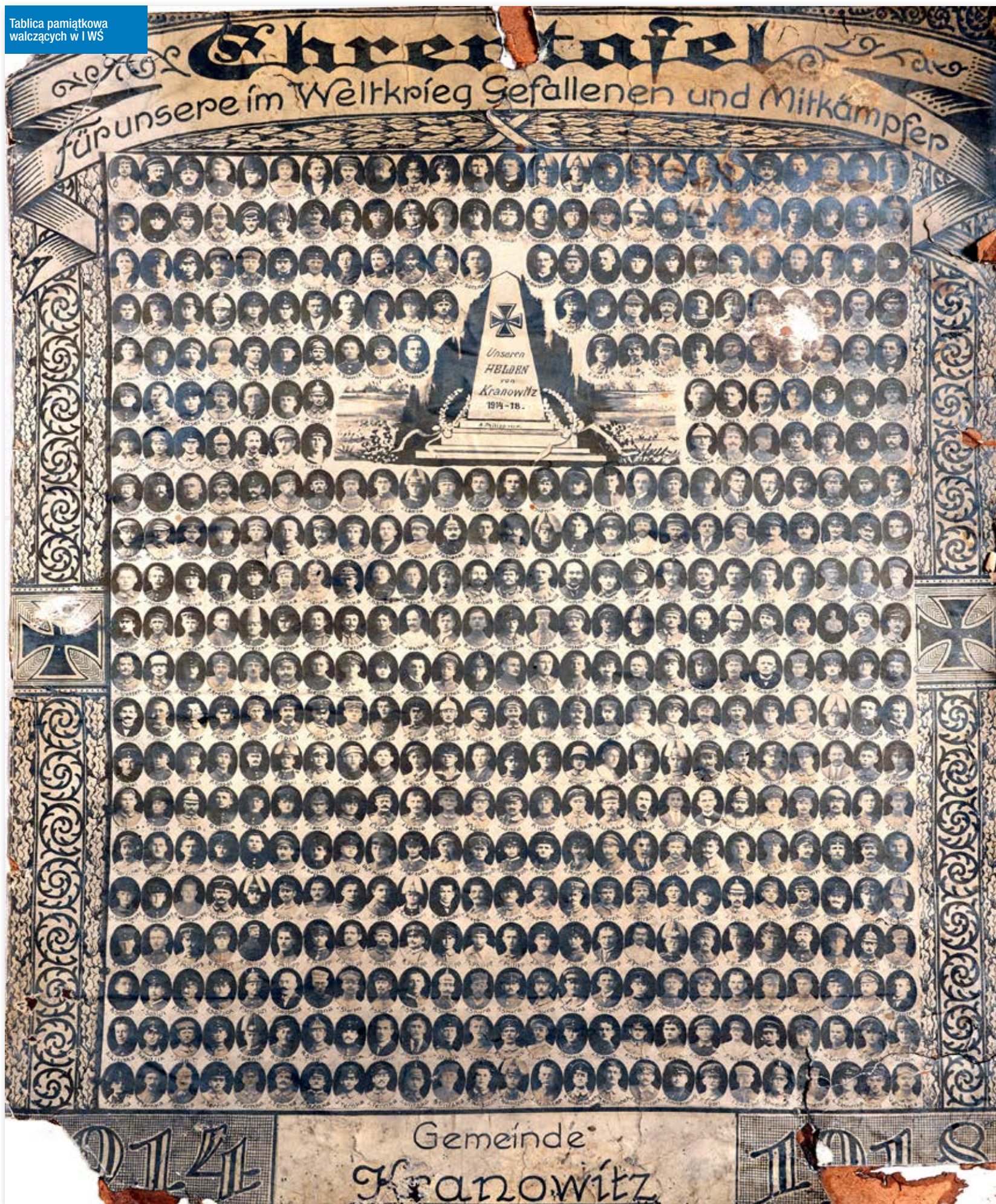
Na liście poległych znajduje się 109 osób. Są na niej także osoby ze Schammerwitz (Samborowic), osoby tutaj urodzone, jak i urodzone poza Krzanowicami, ale mieszkające wtedy w naszej miejscowości. Większość nazwisk jest bardzo dobrze znana. Zatem mimo upływu 100 lat, powojennych wyjazdów do Niemiec, w obecnych Krzanowicach mieszkają dalsi potomkowie ofiar tej wojny.

Nasi przodkowie, jak już wspomniano, przeważnie polegali na froncie zachodnim. Umierali również w wyniku ran w szpitalach polowych, czy w wyniku dalszego leczenia. Dlatego zgłaszającym zgon jest też Kriegslazarett czy krzanowski/raciborski szpital.

Żołnierze ginęli również we wyniku ran odniesionych na poligonach wojskowych, czy w innych nieszczęśliwych okolicznościach. Tutaj pruska administracja jest bardzo szczegółowa. Każdy przypadek jest dokładnie rozpisany, łącznie z tym, że i w akcie zgonu zdarza się podanie godziny śmierci. Akty zgonu wystawiane przez Josefa Hoffmanna w Standesamt Kranowitz zawierają bardzo ciekawe informacje, jak imiona rodziców, panieńskie nazwisko matki, wykonywany zawód, stopień wojskowy, ewentualnie dane szczegółowe małżonki.

Lista strat to długi temat. Świetnie to opisuje dr Norbert Mika w krzanowskiej monografii: - Najbardziej bole-

Tablica pamiątkowa walczących w I WS

sne straty poniosły Krzanowice i sąsiednie wioski, gdy chodzi o liczbę zabitych na polu walki mężczyzn-żołnierzy. Ilu ich było? Dokładnie nie wiadomo. Dane liczbowe są bowiem sprzeczne. Według autorów najnowszego popularnego opracowania dziejów Krzanowic, w trakcie działań zbrojnych "150 mężczyzn krzanowickich utraciło życie". Mniejszą liczbę, bo 130 zabitych i 18 zaginionych, podaje inskrypcja zamieszczona na zniszczonym w 1945 r. pomniku ku czci poległych krzanowiczian. Z kolei wykonana około 1919 r. tablica ze zdjęciami uczestników I wojny światowej z Krzanowic informuje, że na 494 za-

ciągniętych w tym okresie do służby wojskowej zginęło 121. Najmniejszą cyfrę podaje tutaj 15 II 1919 r. krzanowski korespondent lokalnej gazet morawskiej, najpewniej proboszcz Augustyn Quittek. Według niego „W czasie wojny padło 78 zabitych z Krzanowic i 25 z Samborowic. Najwięcej w latach 1915, 1916, 1918, najmniej - w 1917 r.". Najbardziej wiarygodne wydają się być dane zamieszczone na nieistniejącym już dziś pomniku ku czci poległych w latach 1914-1918, głównie z uwagi na fakt, iż informacja została sporządzona po zestawieniu wszystkich danych na ten temat, tak ze źródeł kościelnych, jak i urzędowych (źródło:

Krzanowice i okolice. Monografia gminy, praca zbiorowa pod redakcją Norberta Miki, Krzanowice 2006).

Krautwurst Anton, syn Johanna i Wiktorii z d. Kosel, walczący w 2. gwardyjskim pułku piechoty 2. Garde Regiment zu Fuss to pierwsza ofiara wielkiej wojny, która została zapisana w krzanowskich księgach USC. Sławik Peter i Lamla Peter polegli w sierpniu 1914 roku we Francji to właściwie pierwsze ofiary wielkiej wojny z Krzanowic jednak ich akty zgonu zostały wystawione kilka miesięcy później. Kreis Franz zmarł w angielskiej niewoli we Francji, a Mrusek Johann zmarł we francuskim szpitalu w sierpniu

1918 roku. Zentral Nachweise Buero w Berlinie przesłało w lutym 1922 roku te informacje. Dzięki temu lista się zamknęła.

Po listopadzie 1918 roku do Krzanowic powróciła większość mężczyzn z wojny. Zakładali rodziny, doświadczali kryzysu lat 20. Niektórzy zaciągali się do Freikorpsu i walczyli o swój, słuszny sobie Górny Śląsk (Oberschlesien). Potem przyszedł czas brunatnej władzy. Nazwę Kranowitz zamieniono na Kranstaedt. Niektórzy z weteranów I wojny światowej powołani zostali ponownie do walczącego Wehrmachtu. Inni, ci starsi, walczyli wczesną wiosną 1945 we Volkssturmie. Jedni po wojnie zostali w Krzano-

wicach, ponownie doświadczając biedy a również szczykan. Inni wyjechali do Niemiec.

Takie to dzieje naszych przodków narodzonych na przełomie wieków, walczących dla cesarza Wilhelma II. Pokolenie to doświadczyło bardzo wiele cierpienia. Warto mimo upływu czasu pamiętać o nich, w rozmowach jak i modlitwach. Żyją jeszcze osoby, które to pamiętają.

Wszystkim osobom, które pomogły mi w zebraniu materiałów serdecznie dziękuję za zaufanie, czas i rozmowę. Temat jest niesamowicie ciekawy, warto jeszcze więcej o nim napisać.

Piotr J. Pawliczek

Święto Niepodległości w Wojnowicach

9 listopada w naszej szkole odbyła się ważna uroczystość. W tym dniu uczciliśmy setną rocznicę wielkiego wydarzenia.

100 lat temu Polska odzyskała swoją niepodległość i suwerenność. Dla Niepodległej zaśpiewaliśmy pieśni patriotyczne, recytowaliśmy piękne wiersze. Na „Narodowe Czytanie” zaprosiliśmy przedstawicieli władz naszej Gminy - burmistrzów Andrzeja Strzedulę i Jarosława Gałkowskiego, radną Bogusławę Heiduczek, przedstawicielkę Rady Rodziców Ewelinę Kyrz, kierowniczkę Świetlicy Środowiskowej Danutę Adamczyk. Do tego zacnego grona dołączyła dyrektorka Ewa Gotzmann. Wszyscy uczniowie zgromadzili się na holi szkolnym, aby posłuchać czytania w wykonaniu

zaproszonych gości, którzy zaprezentowali nam fragmenty lektury pt. „Stara baśń” autorstwa Józefa Ignacego Kraszewskiego. Czytanie wzbudziło duże zainteresowanie uczniów,

więc słuchali uważnie, mimo iż tekst, w którym znajdujemy wiele archaizmów, nie jest łatwy w odbiorze.

Urszula Buczek
ZSP Wojnowice

Dzień ziemniaka

W pewne jesienne, poniedziałkowe popołudnie Zespół Świetlic Opiekuńczo-Terapeutycznych przy współpracy z ZSP w Wojnowicach zorganizował Dzień Ziemniaka.

Dzieci wraz z pomocą nauczycieli i rodziców opracowały ciekawe stanowiska przy których czekało nas mnóstwo zabaw. Do naszej dyspozycji był kącik kulinarny, w którym uczniowie klasy I oraz IV

zrobili sałatkę ziemniaczaną. Klasa V przygotowała konkurs „Szkolny Masterchef”, gdzie uczestnicy musieli odgadnąć po za-

pachu lub smaku prezentowane warzywo. Podobną konkurencję zorganizowała klasa VI, nosiła tytuł „Jakie to warzywo?”. Najmłodsi uczniowie stworzyli ziemniaczane pieczątki, a najstarsi przygotowali konkurs na najdłuższą oberkę. Dzieci wraz z pomocą rodziców pracowali nad warzywnymi „Zwierzakami cudakami”, które wzięły udział w konkursie. Do naszej dyspozycji była fotoramka. Radości było wiele, każdy mógł znaleźć zabawę odpowiednią dla siebie. Pamiętajmy o porcji warzyw i owoców każdego dnia!

Marta Myśliwy
ZSP Wojnowice

Zbiórka makulatury w ZSP w Borucinie zakończona kolejnym sukcesem

Każdego roku we wrześniu nasza placówka organizuje akcję zbiórki makulatury w ramach „Sprzątania Świata”. Uczniowie przez kilka tygodni odwiedzają swoich bliskich, znajomych i gromadzą gazety, kartony, stare książki. Tak było również w tym roku. Finał zbiórki nastąpił 27 września 2018 r.

Celem akcji było zaktywizowanie całej społeczności szkolnej do działań związanych z segregacją odpadów – praktyczna edukacja ekologiczna, wdrażanie uczniów do ochrony środowiska poprzez pozyskiwanie surowców wtórnych. Akcja cieszy ogromnym zainteresowaniem. Kształtu-

je ona u uczniów odpowiednią postawę wobec środowiska. Uczy dobrych nawyków. Dzięki zbiórce dzieci wiedzą, że oszczędzają wiele drzew przez ścieżkami.

Wszystkie klasy brały udział w konkursie na najwięcej zebranej makulatury „Nowe życie drzew – okaz kulturę zbieraj makulaturę”.

W tym roku I miejsce ex aequo zdobyły dwie klasy: II oraz V. Na miejscu drugim znalazła się klasa IV, natomiast

Baśniowa noc w SP w Krzanowicach

Szkoła nie musi kojarzyć się tylko z nauką i ciężką pracą. Miło czasem oderwać się od podręczników szkolnych, nie iść o odpowiedniej porze spać i wstąpić na chwilę do krainy baśni. Taką atrakcję zapewnił uczniom w nocy z 16 na 17 listopada Zarząd Wojewódzki DFK w Raciborzu.

15 dzieci z klas III i IV, odpowiednio przygotowane, czyli wyposażone w poduszki, śpiwory i oczywiście mnóstwo energii i pozytywnego nastawienia, wzięły udział w „Baśniowej Nocy”, na którą przygotowano wiele atrakcji. Ta niezapomniana noc rozpoczęła się wspólną zabawą przeprowadzoną przez animatorów DFK. Teatr z Krakowa przy aktywnej pomocy uczniów zaprezentował baśń braci Grimm – Trzy świnki. Baśnie braci Grimm były bowiem motywem przewodnim; był quiz dotyczący znajomości bajek, wykonano w grupach ilustracje do wybranej baśni, a następnie przedstawiono je przez lidera grupy. Było także czytanie wybranych baśni braci Grimm oraz oglądanie filmów w polskiej i niemieckiej wersji językowej.

Niezapomnianą atrakcją był nocleg w sali gimnastycznej. Na przygotowanych materacach porożkładano śpiwory,

poduszki i baaardzo późno była cisza nocna, poprzedzona oglądaniem bajek. Dla niektórych dzieci była to pierwsza noc poza domem w gronie koleżanek i kolegów. Poranne wstawanie, pomimo krótkiego snu, nie było trudne. Następnie było sprzątanie, pakowanie, śniadanie i pożegnalne spotkanie. Na nim to podsumowano ostatnią noc.

Okazało się, że wszystko dzieciom się podobało, nic by nie zmienili. Na zakończenie dzieci otrzymały upominki,

w tym książeczkę z baśniami braćmi Grimm. Potem uczniowie rozeszli się do domów, z lekkim smutkiem, że to już koniec zabawy, ale i z nadzieją, że to nie ostatnia taka noc. Pomysł bardzo się spodobał bo dzieci od razu pytały kiedy kolejne spotkanie i ... nocowanie. Nad całością czuwały: referent ds. kultury zarządu wojewódzkiego DFK, Doris Gorgosch oraz nauczycielki Dominika Urbas i Kornelia Pawliczek-Błońska.

K.P.B.

Kosmiczni wędrowcy na Poddaszu z Głową w Pietraszynie

24 listopada na kameralnym Poddaszu z Głową w Studiu Muzyki, Piosenki i Teatru ARS w Pietraszynie miała miejsce premiera spektaklu grupy teatralno-kabaretowej Hipnotyczni w reżyserii Andrzeja Biskupa.

W premierowym spektaklu Kosmiczni Wędrowcy wystąpiła po raz pierwszy pod nową nazwą grupa Hipnotyczni, choć dla wielu wciąż jeszcze znana jako Pogodni. Po raz kolejny pokazali na co ich stać: dobra gra aktorska, zabawne dialogi, charakterystyka i ciekawe stroje przybyszów z kosmosu dopełniły dzieła, a publiczność nie mogła wyjść z podziwu, że młodzi aktorzy robią tak ogromne postępy. Ze spektaklu na spektakl młodsza grupa teatralno-kabaretowa Andrzeja Biskupa powiększa się i obecnie liczy 9 osób. Na scenie zaprezentowali się dziś: Zuzanna Kalata, Ewelina Kozub, Dominika Kupka, Amelia Mika, Filip Myszogład, Natalia Riemel, Wiktoria Szebel, Aleksander Urbaniec i Dawid Wypler.

Nikol Urbaniec

trzenie miejsce przypadło trzem uczniom z klasy I. Wszyscy uczniowie za swój wkład otrzymali upominki.

Zebrano łącznie 2880 kg makulatury. Z pieniędzy ze zbiórki makulatury zostanie zakupiony papier ksero, na potrzeby uczniów. Bardzo dziękujemy wszystkim rodzicom, uczniom za zaangażowanie i włączenie się w akcję.

Katarzyna Krajs

Realizacja programu profilaktycznego Przyjaciele Zippiego

Jest to program promocji zdrowia psychicznego rekomendowany przez PARPA, który ma pomóc wychowankom Placówki Wsparcia Dziennego w Gminie Krzanowice- świetlica w Krzanowicach doskonalić umiejętności radzenia sobie z trudnościami i konfliktami w codziennym życiu.

Program Przyjaciele Zippiego nastawiony jest na rozwijanie zdolności radzenia sobie, a nie koncentruje się na konkretnych problemach. Jego celem jest podnoszenie u wszystkich małych dzieci poziomu zdolności radzenia sobie z trudnościami dnia codziennego. Program składa się z 6 części (każda po 4 spotkania). Każda z części realizuje przedstawione cele szczegółowe.

Kanwą każdej części jest

opowiadanie (czytane przez nauczyciela i wzbogacone ilustracjami), do którego wraca się podczas każdego ze spotkań. Bohaterami opowiadań są dzieci i różne wydarzenia w ich życiu, które mogą przytrafić się każdemu dziecku. Na przykładzie tych sytuacji i losów bohaterów prowadzone są rozmowy z wychowankami, wykonywane są różne ćwiczenia, dzieci rysują, odtwarzają scenki i próbują wymyślać różne sposoby po-

radzenia sobie w takich sytuacjach. Każde spotkanie kończy się podsumowaniem.

W ten sposób promowane jest podmiotowe traktowanie dzieci, stwarza się też okazję do samooceny, refleksji nad swoim samopoczuciem i umiejętności rozpoznawania swoich uczuć. Istotą zajęć w Programie „Przyjaciele Zippiego” jest podmiotowe traktowanie dzieci, czyli danie wychowankom prawa do milczenia.

W trakcie zajęć podopieczni świetlicy stworzyli swojego Zippiego, którego zostali przyjaciółmi. W programie bierze udział 28 podopiecznych świetlicy w Krzanowicach. Zadanie realizowane jest dzięki dofinansowaniu z budżetu Województwa Śląskiego jako udzielenie pomocy finansowej gminom i powiatom województwa śląskiego w ramach konkursu pn.: Wspieranie lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie śląskim w 2018 roku – II edycja. w ramach Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w województwie śląskim na lata 2016-2020 lub/ Programu przeciwdziałania narkomanii w województwie śląskim na lata 2017-2020.

Realizatorem zadania jest Stowarzyszenie Razem dla Wojnowic z siedzibą w Wojnowicach.

Uczniowie ZSP w teatrze i na lekcji muzealnej

12 października uczniowie klas V, VI i VIII pojechali do Raciborza na spektakl teatralny do RCK oraz na zajęcia muzealne.

Pierwszym punktem programu była wizyta w Muzeum w Raciborzu, które jest przez naszych uczniów regularnie odwiedzane. Tym razem uczniowie klas VI i VIII wzięli udział w lekcji "Drogi do Niepodległości", która przybliżyła im historię odrodzenia państwa pol-

skiego, a uczniowie klasy V mieli zajęcia na temat "Co to jest muzeum?" Następnym punktem programu było obejrzenie sztuki pt. „Pan Tadeusz”, dzięki której mogli poznać fragmenty naszej epopei narodowej.

23 listopada uczniowie klas VI i VIII wybrali się do Raci-

borza na sztukę pt. "Balladyna", której autorem jest Juliusz Słowacki. Dramat ten należy do lektur obowiązkowych dla najstarszych klas szkoły podstawowej. Ponieważ wybraliśmy się autobusem miejskim, przed spektaklem mieliśmy trochę czasu i postanowiliśmy też spacerować nad Odrą i skorzystać z atrakcji parkowych. Mimo późnej jesieni, pogoda dopisała i uczniowie wesoło bawili się korzystając z zainstalowanych na bulwarach urządzeń. Takie zabawy wpływają integrująco na uczniów. Potem był pobyt w teatrze i powrót. Ten wyjazd na pewno będzie dla wszystkich miłym wspomnieniem.

Urszula Buczek
ZSP Wojnowice

Bal na pożegnanie jesieni

Wojnowice. W naszym przedszkolu tradycją stał się „Bal na pożegnanie jesieni”, któ-

ry odbył się 27 listopada. Na balu pojawiły się Elsa (a nawet kilka), Spidermann, Myszka Min-

nie i Pippi oraz wiele innych ciekawych bajkowych postaci.

Oprócz tańców i zabaw nie zabrakło tradycyjnych andrzejkowych wróżb. Dzień wcześniej dzieci wraz z paniami przygotowały na tę okazję pyszny poczęstunek – babeczki, które podczas balu bardzo szybko zniknęły z talerzy. W tym dniu dzieci pomaszerowały do domów z kolorowymi balonikami.

Sylvia Larisz
ZSP Wojnowice

Kiermasz świąteczny w Borucinie

Z okazji zbliżających się świąt w szkole w Borucinie zorganizowano targi bożonarodzeniowe.

W tym roku kiermasz odbył się 2 grudnia. Zaangażowani byli rodzice, nauczyciele, pracownicy szkoły i uczniowie. Miło było patrzeć na to, co powstaje w pracowni. Szkoła została udekorowana. Ustawione były choinki i stoliki dla gości. Zawieszono dekorację świąteczną, gości witał św. Mikołaj, co stworzyło odpowiedni klimat.

Na parterze ustawione były stoiska ze świątecznymi ozdobami. Wśród nich znalazły się: ozdobne wianki na drzwi, odlewy gipsowe, stroiki adwentowe, ozdobne kule, stożki, kartki z życzeniami, stroiki na talerzach, w szklanych wazonach, metalowych wiaderkach, nietypowe choinki, renifery, pingwiny, aniołki, gwiazdki, krasnale, poduszki, serwetki. Mnóstwo świątecznych drobiazgów, które wszystkim się podobały.

Pojawiło się wielu gości, a nasze ozdoby budziły podziw i zainteresowanie. Można było kupić ciasteczka, domowe ciasta, kołaczki, kawę i napoje w kawiarence. Dla miłośników ciepłych potraw czekał smaczny bigos, barszcz, a także gorące kielbaski.

Przybyłym gościom, rodzicom i dzieciom czas umilały występy naszych przedszkolaków i uczniów. Każda klasa

miała swój program, a w nim pojawiły się: wiersze i piosenki w języku polskim, angielskim, niemieckim oraz wystąpił zespół taneczny TIK-TAK. Dzieci mogły wykazać się znajomością kolęd. Najbardziej oczekiwaną chwilą dla uczniów było pojawienie się Mikołaja ze słodkimi prezentami.

Serdecznie dziękujemy za pomoc w przygotowaniach i przeprowadzeniu kiermaszu świątecznego oraz tym, którzy do nas przyjechali. Życzymy Wam wesołych, zdrowych, pogodnych Świąt Bożego Narodzenia, a także Błogosławieństwa Boże-

go oraz wszelkiej pomyślności w Nowym Roku 2019.

Anna Kolbuch, fot. Nikol Urbaniec

Spotkanie policjanta z przedszkolakami oraz uczniami klas I-III

W środę 19 września 2018 przedszkolaki oraz uczniowie klas I-III z Borucina spotkali się w naszej placówce z policjantem z Komisariatu Policji w Krzyżanowicach.

Celem spotkania było przypomnienie oraz utrwalenie wiadomości na temat bezpiecznego oraz kulturalnego uczestnictwa w ruchu drogowym. Pan policjant zwrócił uwagę dzieciom na to w jakich miejscach można

przechodzić przez ulicę oraz na jakim świetle należy przechodzić po pasach. Omówił dlaczego znaki drogowe są ważne zarówno dla pieszych jak i kierowców. Poinformował również o konieczności przewożenia dzieci samochodem

w foteliku. Uczulił też dzieci, aby nie podchodziły oraz nie drażniły napotkanych zwierząt. Na koniec spotkania dzieci mogły pooglądać wóz policyjny a te odważne zajął nawet do środka.

Monika Grzesiczek

**Urząd Miejski
w Krzanowicach**
Godziny urzędowania:
wtorek: 7.30-17.30,
pozostałe: 7.30-15.00,

Wydawca:

Wydawnictwo i Agencja Informacyjna
WAW Grzegorz Wawoczny
ul. Pod Widokiem 20, 47-400 Racibórz
tel. 605 685 485
e-mail: ziemia.raciborska@wp.pl

Redaktor naczelny: Grzegorz Wawoczny
Skład: Fabryka Informacji Sp. z o.o.
Druk: Polskapresse sp. z o.o., Sosnowiec

Program profilaktyczny CUDER

Z końcem października uczniowie klas V-VI rodzice oraz kadra pedagogiczna Szkoły Podstawowej w Krzanowicach wzięli udział w warsztatach organizowanych w ramach programu profilaktycznego CUDER.

Realizatorem tego działania była Gmina Krzanowice, która pozyskała dofinansowanie na jego realizację z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Oslonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – edycja 2018 r.” dla zadania „Spójrzmy na siebie inaczej”. Cykl warsztatów przeprowadziła Fundacja Wspomagania Wychowania ARCHEZJA, która jest autorem tego programu.

Celem spotkania to uświadomienie uczniom, że człowiek poukładany we wszystkich sferach jest zabezpieczony przed pułapkami. Główne strategie profilaktyczne to inicjowanie i wspieranie rozwoju młodych ludzi, wskazywanie na radość płynącą z procesu rozwoju oraz wzmacnianie relacji w rodzinie i grupie. To także zmniejszanie siły zagrożeń, poprzez wskazywanie „pułapek” i naukę radzenia sobie z nimi.

Projekt „Gra profilaktyczna CUDER” został pomyślany, jako uzupełnienie i wzmocnienie szkolnego programu profilaktycznego i wychowawczego. Został przygotowany zgodnie z założeniami profilaktyki zintegrowanej, uniwersalnej. Dzięki szerokiemu zakresowi treści program dobrze nadaje się do roli czynnika wiążącego i podsumowującego inne elementy programu profilaktycznego szkoły. Forma gry planszowej stanowi dobrą alternatywę dla gier komputerowych wyprawdzając uczniów ze świata wirtualnego do grupy rówieśników. Pozwala na trening zachowań społecznych, jest „symulatorem życia” na planszy.

Projekt zwraca szczególną uwagę rodziców na problem nadużywania Internetu i komputera przez młodzież, co może prowadzić do powstania uzależnienia. Pokazujemy młodzieży, że równomierny rozwój człowieka stanowi doskonałą ochronę przed zagrożeniami i że gra CUDER jest „symulatorem rozwoju” – różne zachowania życiowe można przetestować na planszy. Gra stanowi alternatywę dla przebywania w sieci oraz jest sposobem na rozwijanie

kompetencji społecznych młodych ludzi i poprawianie relacji wewnątrz klasy w szkole. Podczas spotkania psychologowie zachęcali młodzież do racjonalnego i bezpiecznego korzystania z sieci i komputera, a także wzmacniania relacji w rodzinie poprzez rodzinne rozgrywki w grę planszową CUDER.

(DA)

Dzisiaj wielka jest rocznica...

19 listopada w szkole w Borucinie odbył się uroczysty apel historyczny z okazji 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę.

W ramach obchodów 100. rocznicy nasi wychowankowie brali udział w różnych konkursach patriotycznych, m.in.: recytatorskim, plastycznym, pieśni, wiedzy o symbolach narodowych. Wszyscy zwycięzcy zostali nagrodzeni. Program muzyczno-poetycki przedstawili uczniowie z klas I-VIII. Uczennice z klasy ósmej przedstawiły cenną wiedzę o walce, cierpieniu i nadziei Polaków, tych którzy oddali swoje życie dla Ojczyzny. Dzieci zaprezentowały wiele pięknych wierszy i pieśni patriotycznych, np.: Nie rzucim ziemi..., Nie noszą lampasów, Ułani, Przybyli ułani, Rozkwitały paki, O mój rozmarynie, Legiony, Raduje się serce, Kronika. Wszyscy mogliśmy wysłuchać fragmentu z „Pana Tadeusza”, który nam przedstawiła p. Jola

P., a zespół TIK-TAK zatańczył Poloneza oraz wykonał taniec flag. Wszyscy musimy pamiętać o tych, którzy walczyli o naszą ojczyznę i poświęcili dla niej ży-

cie. Niech młodzi ludzie uczą się patriotyzmu i szacunku.

Anna Kolbuch

Dzień Chłopaka w przedszkolu

Dzieci z przedszkola w Borucinie obchodziły Dzień Chłopaka. Z okazji tego święta dziewczynki życzyły naszym małym mężczyznom wszystkiego najlepszego i częstowały słodkościami. Dzieci wysłuchały wier-

szy z chłopakami i mężczyznami w roli głównej: „Stefek Burczy-mucha”, „Paweł i Gaweł” i wiele innych. Został też przeprowadzony mini wywiad na temat różnic pomiędzy chłopakami i dziewczynami, podczas któ-

rego dzieci zwróciły uwagę na dwie ważne różnice. Otóż chłopcy mają krótkie włosy i nie noszą sukienek :-)

Monika Grzesiczek

Obchody dnia telefonu zaufania DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

„Różne problemy, różne rozwiązania” – obchody dnia telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży to cykl działań informacyjno-profilaktycznych realizowanych w Placówce Wsparcia Dziennego w Gminie Krzanowice, w świetlicy w Wojnowicach w ramach zadania „Silni czynem”.

Zadanie skierowane było do wychowanków świetlicy jako wyposażenie w wiedzę na temat możliwości uzyskania wsparcia dla osób doświadczających przemocy lub mających problemy emocjonalne. Wychowankowie na zajęciach zapoznawali się z działaniem strony internetowej Telefonu Zaufania, zostali wyposażeni w wiedzę na temat nr kontaktowego, możliwości rozwiązania danego problemu. W tym celu przygotowana została gazetka informacyjna, oraz przy ogromnym zaangażowaniu wychowawców świetlicy, pedagoga szkolnego ZSP w Wojnowicach Aleksandry Osadnik oraz nauczyciela informatyki

Szymona Bartosińskiego zorganizowano happening, podczas którego dzieci rozdawały swoim kolegom w szkole i w świetlicy przygotowane przez siebie wcześniej ulotki. Znalazły się w nich najbardziej potrzebne informacje o możliwości uzyskania wsparcia. Happening poprzedzony został zajęciami świetlicowymi w formie pogadanki i pracy w grupie, podczas których realizowano zagadnienia o przemocy domowej, rówieśniczej oraz do-wodach miłości.

Efektom końcowym było nakręcenie spotu filmowego promującego Telefon Zaufania dla dzieci i młodzieży przez wychowanków. Zadanie realizowane było dzięki dofinansowaniu z budżetu Województwa Śląskiego jako udzielenie pomocy finansowej gminom i powiatom województwa śląskiego w ramach konkursu pn. Wspieranie lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz prze-

ciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie śląskim w 2018 roku – II edycja. w ramach Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

w województwie śląskim na lata 2016-2020 lub/i Programu przeciwdziałania narkomanii w województwie śląskim na lata 2017-2020. Realizatorem zadania jest Stowarzyszenie Razem dla Wojnowic z siedzibą w Wojnowicach.

(da)

Śląskie.

Weihnachten ist das Fest der Liebe.
der Besinnung und der Ruhe.
Wir wünschen Euch ein geruhsames Fest
und einen guten Rutsch ins neue Jahr!
Brigida Abrahamezyk mit Vorstand

Borucińskie Andrzejki

Andrzejki są wspaniałą okazją do dobrej zabawy, a jednocześnie źródłem szacunku dla tradycji i obrzędów ludowych. W naszej szkole zabawy andrzejkowe odbyły się 27 listopada.

W zabawie zorganizowanej przez Samorząd Szkolny przy współudziale Rady Rodziców, brali udział wszyscy uczniowie naszej szkoły. Samorząd Uczniowski zadbał o odświętną dekorację, zorganizował muzykę i wróżby

andrzejkowe. Wszyscy się świetnie bawili, a fakt, że dzieci nie chciały iść do domu oraz wypieki na buziach świadczyły o miłej zabawie. Zabawa andrzejkowa miała na celu zintegrowanie wszystkich uczniów oraz pozostawienie po sobie pozytywnych wspomnień, dostarczając wszystkim miłych wrażeń.

Dajana Klimaszka,
SP Borucin

Przedświąteczna gala w szkole w Krzanowicach

Liczna widownia złożona z rodziców i krewnych uczniów szkoły w Krzanowicach podziwiała występy, jakie się odbyły 9 grudnia w ramach dorocznego kiermaszu świątecznego.

W trakcie kiermaszu tradycyjnie prowadzona była sprzedaż niepowtarzalnych, artystycznie wykonanych ozdób świątecznych oraz różnych smakołyków. Sporo działa się na scenie. Były tańce, kolędy, piosenki w języku angielskim

i niemieckim oraz scenki związane ze świętami. Szkoła, jednym słowem, ma się czym pochwalić. Uczniowie zebrali sporo braw, nie tylko za popisy, ale i pomysłów stroje.

Fot. Nikol Urbaniec

Dzień Edukacji Narodowej w Borucinie

Z okazji tego święta odbyła się uroczysta akademicka, którą rozpoczęto odśpiewaniem hymnu państwowego. Następnie pani dyrektor przywitała zaproszonych gości oraz wszystkich zebranych oraz przystąpiła do wręczania nagród. Pani J. Pytlik otrzymała Medal Komisji Edukacji Narodowej przyznawany przez Ministra Edukacji Narodowej. Nagrody Dyrektora za osiągnięcia w pracy dydaktyczno-wychowawczej otrzymali: R. Musioł, R. Buchcik,

P. Kuczera, A. Kolbuch, D. Klimaszka. Nagrodę Dyrektora za wzorową pracę otrzymali również pracownicy administracji tj.: P. Musioł, E. Zaiczek, M. Deberny, I. Antoniuk, K. Waniczek, K. Wasiczek, K. Szyszka oraz J. Pundyk.

Nie zabrakło podziękowań dla tych, którzy wspierają naszą szkołę, dla burmistrza A. Strzedulla, sołtysa R. Polaka, a także podziękowania dla Rady Rodziców. Order Przyjaciela Szkoły przyznano W. Ploch, A. Kuc i A. Szebel.

Dyrektor wręczyła Nagrody Jubileuszowe dla P. Musioł za 40 lat pracy, R. Musioł 35 lat pracy i A. Kotła za 25 lat pracy. Burmistrz A. Strzedulla wręczył dyrektor Nagrodę Burmistrza. Dyrektor wręczyła również akt nadania stopnia zawodowego nauczycielom: D. Klimaszka, K. Krajs oraz T. Kandziora.

Przedstawienie przygotowali uczniowie klas II, III, IV, V pod kierunkiem D. Klimaszka, J. Pytlik, J. Halfar. Młodzi artyści pieśnią i słowem uświetnili ten wyjątkowy dzień w roku szkolnym. Wiele ciepłych i miłych słów popłynęło w kierunku naszych nauczycieli. Uczniowie docenili i podkreślili swoją wdzięczność za codzienny trud pracy nauczyciela, jego poświęcenie, czujność i troskę o dobro wychowanków. Na zakończenie uczniowie wspólnie zaśpiewali piosenkę pt. „Dziękujemy Wam”.

Dajana Klimaszka

Bojanowskie Jasełka

Przedszkolaki zebrały gromkie brawa!

Przy pełnej sali w bojanowskim domu kultury odbyły się 15 grudnia Jasełka przygotowane przez miejscowych przedszkolaków pod kierunkiem Joanny Krupy. Zaprezentowały się również dzieci z grupy tanecznej Aleksandry Kempy. Nie zabrakło pastorałek, świątecznych wypieków i innych smakołyków, a przede wszystkim rodzinnej atmosfery przed zbliżającymi się Świętami Bożego Narodzenia.

(w)

Wizyta w Izbie Regionalnej

W roku 2015 powstała w Wojnowicach izba regionalna. Jest to miejsce, gdzie można się przenieść w czasie do dawnych lat życia naszych babć

i dziadków a nawet pradziadków. Uczniowie klasy V i VI odwiedzili to wyjątkowe miejsce, gdzie dyrektor Ewa Gotzmann w ciekawy sposób opowiadała

o tradycjach, zwyczajach i życiu w tamtych czasach. Izba regionalna gromadzi ponad 500 eksponatów z minionych lat: dzbanki, słomianki, ubrania, gramofony, akcesoria AGD, obrazy, telewizory, sprzęt muzyczny, zegary, tabliczki szkolne, świeczniki i wiele innych urządzeń codziennego użytku. Jednakże w Izbie znalazły się także wytwory lokalnych artystów rzemieślników, którzy mieli okazję zaprezentować przed lokalną społecznością swój dorobek i osiągnięcia.

Barbara Sawina
ZSP Wojowice

Najważniejsze jest bezpieczeństwo

W ramach współpracy prowadzonej pomiędzy Komisariatem Policji w Krzyżanowicach a Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzanowicach wśród uczniów klas 1 szkół podstawowych oraz dzieci grup starszych w przedszkolach mieszczących się na terenie gm. Krzanowice prowadzona jest działalność profilaktyczna, której celem jest propagowanie bezpiecznych zachowań. W trakcie spotkań, w których uczestniczyli funk-

cjonariusz policji oraz członkowie GKRPA w Krzanowicach, przekazywane były "Elementarne bezpieczeństwo" zakupione ze środków GKRPA w Krzanowicach. Jest to kolorowanka powstała przy współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Katowicach oraz organizacją pozarządową - Centrum Rozwoju Lokalnego w Zawierciu. Książeczka zawiera zagadki, przedstawia najważniejsze informacje na temat pracy policjanta oraz uczy najmłod-

szych odpowiednich zachowań. W książeczce zawarte są materiały dydaktyczne, które można wykorzystywać jako materiał do pogadań, poświęconych bezpieczeństwu i zachowań prozdrowotnych. Zadania do wykonania oraz zawarte w publikacji wierszyki mogą z powodzeniem być wykorzystane podczas zajęć szkolnych, w przedszkolach i świetlicach zapewniając jednocześnie świetną zabawę i edukację.

Red.

Narodowe czytanie Przedwiośnia w Borucinie

W związku z 100 rocznicą odzyskania niepodległości przez Rzeczpospolitą 9 października nasza szkoła przyłą-

czyła się do akcji Narodowego Czytania „Przedwiośnia”. Cała społeczność szkolna oraz zaproszeni goście z Urzędu Miejskie-

go Krzanowic mogli uczestniczyć w uroczystym spotkaniu z powieścią Stefana Żeromskiego. Wspólnie czytana lektura chociaż trochę przybliżyła dzieje naszej ojczyzny, marzenia Polaków o „szklanych domach”.

Anna Kolbuch

Święty Mikołaj z obstawą, czyli rozdawanie prezentów w wojnowickich ogrodach

Jak co roku, tym razem 9 grudnia, święty Mikołaj zawiązał w ogrodach plebanijnych w Wojnowicach. Książę proboszcz Jan Bujak i przewodnicząca Caritas Ewa Gotzmann przywitali zebranych gości. Tuż po rozpoczęciu pojawił

się Święty Mikołaj z aniołkiem i diabełkiem u swojego boku, a gdy tylko zajął dostojnie miejsce, dzieci od razu podbiegły do niego i wysyłając w jego stronę szerokie uśmiechy, czekały na słodkości.

Nikol Urbaniec

Gminny Konkurs Kolęd i Pastoralek w Wojnowicach

Krzanowice: Tradycyjnie już, bo po raz jedenasty, w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Wojnowicach odbył się Gminny Konkurs Kolęd i Pastoralek. Uczestnicy występowali w trzech kategoriach: klasy I-III, klasy IV-VI i instrumenty. Zwycięzcy otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz nagrody.

Wyniki gminnego konkursu kolęd i pastorałek

- kategoria: śpiew solo klasy I-III: I m - Julia Płotek, II m Dorota Sawina, III m Justyna Fitzner, wyróżnienie Eliza Filip
- kategoria: śpiew solo klasy IV-VI: I m Domina Kupka,

II m Emilia Jachim, III m Anna Woźniak, wyróżnienie - Patryk Ternka, Jacek Kurkiewicz

- kategoria: śpiew solo klasy VII-VIII: I m Wiktoria Sławik, Natalia Siegmund, II m Wiktoria Szebel, III m Ines

Hofrichter, wyróżnienie Wojciech Kulig, Martyna Satała

- kategoria: gra solo na instrumencie muzycznym: I m Wiktoria Kupka, II m Natalia Gorus, III m Marcelina Hanka, wyróżnienie: Magdalena Drabik

- Grand Prix konkursu zdobyła Kamila Sławik

fot. Róża Buchcik, Katarzyna Kubik

W Borucinie obchodzono XVIII Dzień Papieski

Obchody tego niezwykłego święta poprzedziły lekcje religii w ZSP w Borucinie. Odbyły się one we wszystkich klasach i dotyczyły wielkiego Papieża-Polaka św. Jana Pawła II. Tegoroczny Dzień Papieski odbywał się pod hasłem "Promieniowanie ojcostwa" i był obchodzony w całym kraju.

W Borucinie obchodzono ten dzień w sposób szczególny. "Teatrzyk Niewielki" zaprezentował krótkie scenki o wielkim Polaku oraz etiudę teatralną "Kruk i Lis" w reżyserii Ireny Hlubek. Trzy uczennice z drugiej klasy zaśpiewały także dla nauczycieli, które w tym roku pokryło się z tym szczególnym dla wielu Polaków dniem. Nie brakowało także stoiska, na którym można było na-

być kremówki papieskie. Najbardziej oczekiwanym momentem całego dnia był jednak rodzinny konkurs wiedzy o św. Janie Pawle II.

Jego laureatami zostali: I m Emilia Walek z klasy VII, II m Laura Walek z klasy VI, III m ex aequo zajęli: Amelka Holubek z klasy II, Natalia Zaremba z klasy II i Emilia Jachim z klasy V.

Wyróżnienie specjalne otrzymali: Melania Gliśnik z klasy II, Marcelina Hanka z klasy IV i Piotr Wójcik z klasy IV „a” ze Szkoły Podstawowej w Krzanowicach. Wyróżnienie otrzymała Wiktoria Ploch z klasy V.

Dzieci zostały sowicie nagrodzone m.in. kalendarzami, książkami o św. Janie Pawle II, obrazkami religijnymi i słodkimi.

Irena Hlubek

PODSUMOWANIE PROJEKTU

Zapomniany świat starych bajek w DK Borucin

W Domu Kultury w Borucinie, 30 listopada, odbył się spektakl finałowy "Gdzie jest Cypisek?" będący zwieńczeniem projektu "Zapomniany świat starych bajek".

W spektaklu wzięli udział uczniowie z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Borucinie, Szkoły Podstawowej w Krzanowicach oraz uczniowie ze szkoły w czeskiej Kuchelnej. Spektakl był niezwykle ciekawy, ponieważ w jednym miejscu spotkały się postaci starych polskich i czeskich filmów rysunkowych.

Celem projektu było zapoznanie dzieci w wieku 9-13 lat z postaciami z dawnych polskich i czeskich filmów animowanych, które dziś już są niemalże zapomniane. Często zafascynowani produkcjami zza oceanu zapominamy o potencjale drzemącym w twórczości rodzimych autorów filmów animowanych, zarówno polskich jak i czeskich. Celem projektu jest pokazanie dzieciom, że stare filmy animowane są niezwykle pod względem artystycznym i wcale nie są gorsze od produkcji amerykańskich. Zagospodarowanie czasu wolnego w twórczy sposób poprzez wycieczki, projekcje filmów animowanych, warsztaty plastyczne, warsztaty teatralne oraz wspólne przygotowanie spektaklu finałowego było kolejnym celem projektu. Za całe projektu postawiono także stworzenie w uczestnikach chęci współpracy w zespole, wspólnej wymiany doświadczeń, dialogu, pokonywania barier językowych oraz psychologicznych. Spektakl finałowy stał się szansą dla dzieci i młodzieży dowartościowania siebie samego, gdzie swoje prace plastyczne oraz umiejętności aktorskie należało zaprezentować się przed publicznością.

W ramach projektu odbyły się: wycieczka do Studia Filmów Rysunkowych do Bielska-Białej oraz

wycieczka do Jicína — miasta związanego z legendarną postacią czeskiego rozbójnika Rumcajsa; projekcje dla dzieci, w Krzanowicach oraz Chuchelnej, czasie których dzieci

onejrzały czeskie i polskie filmy animowane; warsztaty plastyczne i teatralne oraz wspomniany spektakl finałowy.

Projekt nr CZ.11.4.120/0.0/16_013/0001594 pt. Zapomniany świat starych bajek. Został zatwierdzony do dofinansowania przez Euroregionalny Komitet Sterujący Funduszu

Mikroprojektów 2014-2020 w Euroregionie Śląska w ramach Programu INTERREG V-A Republika Czeska – Polska podczas posiedzenia w dniu 14.06.2018 roku.

Budżet mikroprojektu zgodnie z Decyzją EKS:

- Całkowite wydatki kwalifikowalne: 7 803,85 EUR
- Dofinansowanie z EFRR: 6 633,27 EUR (85%)

MOK

PRZEKRACZAJEMY GRANICE
PRZEKRACZAJEMY GRANICE
2014-2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu państwa RP

Przedszkolaki dla Niepodległej

Przedszkolaki z Borucina włączyły się w obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości poprzez odśpiewanie hymnu narodowego w ramach akcji „Rekord dla Niepodległej”. Nieco wcześniej zanim wybiła godzina 11:11, dzieci odwiedziła pani Jola z Biblioteki i zaprezentowała im utwory o tematyce patriotycznej.

Monika Grzesiczek

Dawni mieszkańcy wojnowickiego pałacu (4)

Jak wyglądało życie w pałacu za czasów rotmistrza Heinricha Bancka? W wydawanych od kwietnia 1889 roku w Raciborzu polskojęzycznych Nowinach Raciborskich (współzałożycielem i motorem wydawnictwa był wojnowiczanie, dr Józef Rostek) znalazło się wiele wzmianek o zdarzeniach w wojnowickim „dominium” oraz we wsi. Numer z 12 listopada 1890 roku informował np., że „posiedzicie la dóbr rycerskich, pana Banck’a, rotmistrza pozasłużbowego skazał sąd na zapłcenie 25 marek kary za to, że nazwał tamtejszy Kriegerverein (związek weteranów wojennych) bandą pijacką. Widać, że dla Kriegervereinu nawet niektórzy Niemcy są nieprzychylnie usposobieni”. Znaczący to, że rotmistrz miał za dziorny charakter i - choć sam weteran wojny 1870 roku - niechętnie patrzył na wyczyny dawnych kompanów, którzy - jak należy się domyślać - pewnie go nachodzili, by sponsorować ich mocno zakrapiane spotkania. Numer zaś z 15 listopada donosił, że dopiero w tych dniach rozpoczęto w wojnowickim folwarku koszenie siana, co dowodzi faktem, że „wszędzie wielki brak robotnika”, zaś numer grudniowy informował iż na polu pozostało „około 20 tysięcy cetnarów cwiłki nie wykopanej”. Zdarzały się też zwykłe ciekawostki, np. Nowiny Raciborskie z 29 sierpnia 1893 roku informowały, że „na dominium tutejszym wylęgła się biała jaskółka”.

Dzięki dobrej koniunkturze na produkty rolne, a jednocześnie na fali mody na budowanie monumentalnych pałaców lub powiększanie i upiększanie istniejących rezydencji ziemiańskich, także Heinrich Banck radykalnie odmienił charakter swej siedziby. Najwyraźniej też poczuł potrzebę bezpiecznego przechowywania najcenniejszych elementów swego dobytku, bo urządził sobie prawdziwy skarbiec. Ponieważ najgrubsze mury w całym pałacu były w obudowanej pałacem i ukrytej wewnątrz niego baszcie, to na parterze w jej wnętrzu urządzono takie pomieszczenie. W ścianę wmurowano duży, choć sądząc po jego wykonaniu, niezbyt solidny sejf. Zapewne pan Heinrich chciał trochę zaoszczędzić, bo ten sejf najwyraźniej został wykonany przez jakiegoś okolicznego ślusarza albo i kowala. Nie dość że był nitowany, to jeszcze bardzo marnie wmurowany, z użyciem przypadkowych prętów, a nawet rurek. W tym czasie działała już przecież w Pruskiej Prowincji Śląskiej cała fabryka nowoczesnych, ogniotrwałych kas pancernych i skarbców oraz firmy montujące je na miejscu. Wystarczy tylko wspomnieć działającą we Wrocławiu od 1883 roku fabrykę Antona Gertha, który był potentatem w tej dziedzinie.

Może więc przynajmniej drzwiczki, albo i cała płyta czołowa, były solidne i profesjonalnie wykonane? Tego się już nie dowiemy, bo nie zachowały się

Herb von Bancków

do czasów współczesnych. Wejścia do samego skarbcza broniły ciasne, ale bardzo solidne drzwi, zamontowane na trzech masywnych zawiasach, zaś z drugiej strony wmurowane były żelazne „oczka” w które niegdyś wchodziły rygle... W skarbcu przechowywano nie tylko pieniądze i kosztowności, lecz zapewne również najważniejsze dokumenty. Na pewno więc został tam zdeponowany w późniejszym czasie akt nadania Heinrichowi tytułu szlacheckiego i herbu, które otrzymał w 1908 roku. Oczywiście, dokumenty herbowe nie zachowały się, ale w Genealogicznej Księdze Szlachectwa (Genealogisches Handbuch des Adels. Adelslexikon, Bd I, Limburg a. d. Lahn 1972) można znaleźć opis herbu Heinricha von Banck’a, który został określony następująco: „w polu czarnym postawiony srebrny snop zboża, ponad hełmem z srebrno-czarnymi labrami srebrny koń”.

Monogram Heinricha na zastawie stołowej

Życie Heinricha upływało pracowicie i szczęśliwie, ale zdarzały się również sytuacje trudne, z których zawsze jednak potrafił wyjść obronną ręką. W piątek 26 lipca 1901 roku dzwony kościelne nad ranem zabiły na trwogę. Dość szybko, bo po około dwudziestu minutach przybyli na miejsce strażacy z wojnowickiej ochotniczej straży pożarnej. Rozszalały już ogień trawił już nie tylko pańską stodołę, ale i zabudowania folwarczne. Szczęściem nieszczęściu, że był to dopiero początek zniw i piony były jeszcze na polach. Straty w budynkach i inwentarzu żywym okazały się jednak wielkie. Heinrich, podówczas 55-letni energiczny mężczyzna, stanął na wysokości zadania i wyciągnął z tego tragicznego zdarzenia właściwe wnioski. W Górnośląskim Ziemstwie Księżącym Racibórz-Opole zaciągnął kredyt na budowę nowych, bardzo nowoczesnych budynków gospodarczych i stajni. Przede wszyst-

kim jednak kazał wykopać staw, który miał być zarówno zbiornikiem przeciwpożarowym, jak również i ozdobą przypałacowego parku. Tak więc, Heinrich w jesieni swego życia cieszył się nie tylko pięknym, rozbudowanym i stylistycznie uporządkowanym pałacem, ale i nowoczesnym folwarkiem. A do tego dośzedł jeszcze tytuł szlachecki...

Heinrich Friedrich August von Banck swym szlachectwem nie cieszył się zbyt długo, bo w niecałe trzy lata po jego otrzymaniu, 18 sierpnia 1911 roku, zmarł w swych wojnowickich dobrach. Dożył zaledwie 65 lat. Umierał spokojnie, bo na szczęście miał czas by się przygotować na odejście z tego świata oraz uregulowanie wszystkich najważniejszych spraw rodowych swą ostatnią wolą. Został pochowany w Raciborzu na ewangelickiej części cmentarza przy ulicy Opawskiej (Troppeuerstrasse), gdzie dziś znajduje się park im. Miasta Roth. Po grobowcu nie ma już od kilkudziesięciu lat śladu. Zachował się jednak wpis w ewangelickiej księdze parafialnej, która obecnie znajduje się w Rybniku.

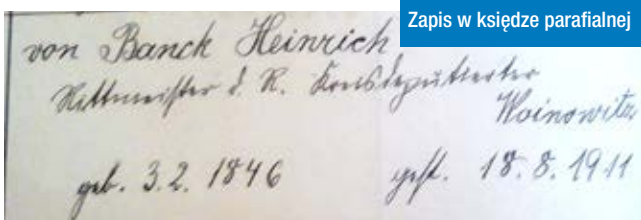
Rejestr ewangel. Ratibor

Starszy syn Eduard otrzymał w spadku cały majątek, a jego młodszy brat, Werner Louis, jak to było w zwyczaju pruskiej szlachty, do której przecież Heinrich całe życie aspirował, poświęcony został zaszczytnej karierze wojskowej. Służył w pułku dragonów w Mainz, a gdy wybuchła I wojna światowa, przecho-

dził wraz z nim swój szlak bojowy jako podporucznik. Kiedy otrzymał awans na porucznika przeniesiono go do 13. Pułku Strzelców w Saarlouis. Werner Luis poległ 25 marca 1918 r. jako dowódca batalionu strzelców w czasie szturm na zachodnią stronę twierdzy Betancourt w północnej Francji.

Wkrótce po śmierci męża, wdowa po Heinrichu, Anna Sofia Augusta Friderika, choć wyznania ewangelickiego, przekazała sporą darowiznę na rozbudowę miejscowego kościoła katolickiego. Zmarła w Wojnowicach 18 września 1925 r., w wieku 71 lat. Na dwa miesiące przed śmiercią oczekiwanego wnuka, Heinricha (wnuczka, Gisela, miała już półtora roku). Co ciekawe, niemal sto lat od pierwszej darowizny, na prośbę miejscowego kleryka, Wolfram von Banck (wnuk Heinricha mieszkający w Hiszpanii), wraz z synem Ottonem, ufundowali remont hełmu wieży wojnowickiego kościoła. Miało to miejsce w 2009 roku.

Zbigniew Woźniak

Zapis w księdze parafialnej

Sport szkolny w Wojnowicach

Jesień obfitowała w sportowe wydarzenia, w których udział brali uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego z Wojnowic. W ramach Europejskiego Tygodnia Sportu w naszej szkole odbyło się ciekawe sportowe wydarzenie. Wojnowice zasłynęło w Polsce dzięki drużynie schlagbalistów. Nie wszyscy jednak wiedzą, na czym ten sport polega, dlatego postanowiliśmy zaprosić mistrzów oraz ich opiekunów do przybliżenia nam zasad gry oraz rozegrania pokazowego meczu.

Nauczyciele wychowania fizycznego z Krzanowic zaprosili chłopców klas IV-VIII na towarzyski turniej piłki nożnej, gdzie dobra zabawa oraz sportowa atmosfera była najważniejsza.

W październiku dziewczynki wzięły udział w powiatowych eliminacjach w Turnieju o Puchar Tymbarku w kategorii U-10. Mecze rozegrano na „Orliku” w Pietrowicach Wielkich. Nasze debutantki zajęły IV miejsce.

23 października w hali sportowej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu odbyły się Mistrzostwa Raciborza i Powiatu Raciborskiego w Lekkiej Atletyce. Największe sukcesy odnieśli zawodnicy skaczący w dal: Patryk Matuszek, który uzyskał najlepszy wynik wśród chłopców oraz Laura Pieczarek, która była druga w kategorii dziewcząt.

Tradycyjnie, tuż przed świętami w naszej szkole organizowany był Mikołajkowy Turniej Tenisa Stołowego. W tym

roku do rywalizacji przystąpiło 29 zawodników oraz zawodniczek, którzy zostali podzieleni na dwie kategorie wiekowe. Każdy uczeń otrzymał pamiątkowy mikołajkowy dyplom.

Marta Myśliwy
ZSP Wojnowice

Krzanowiczanki zdominowały Mikołajkowy Turniej Dwójek Siatkarskich Dziewcząt w raciborskim MOS-ie

Międzyszkolny Ośrodek Sportowy w Raciborzu stał się 5 grudnia areną zmagania par siatkarskich dziewcząt w ramach IV Mikołajkowego Memoriału im. Franciszka Witkowskiego.

Na starcie turnieju zameldowały się pary siatkarskie z następujących placówek oświatowych: SP 1, SP 13, SP 18, ZSP numer 1, ZSP numer 2, ZSP numer 4 oraz SP z Krzanowic. Obecna była także para reprezentująca krzanowicki UKS.

Wyniki w poszczególnych grupach wiekowych:

- Klasy III (single)**
- I miejsce - Magdalena Schabek - SP Krzanowice
 - II miejsce - Oliwia Kampik - SP Krzanowice

- III miejsce - Emilia Ząbroń - SP Krzanowice
- Klasa IV (single)**
- I miejsce - Martina Obrusnik - SP Krzanowice
 - II miejsce - Oliwia Kaźmierczak - SP 18 Racibórz
 - III miejsce - Weronika Ossowska - SP Krzanowice
- Klasy V (dwójki)**
- I miejsce - Jureczka&Sławik - SP Krzanowice

- II miejsce - Jarocka&Kubalik - SP 18 Racibórz
 - III miejsce - Otlík&Głowacka - SP Krzanowice
- Klasa VI (dwójki)**
- I miejsce - Grycman&Matelska - UKS Krzanowice
 - II miejsce - Plura&Kocjan W. - SP Krzanowice
 - III miejsce - Milniczyn&Miłota - SP 18 Racibórz
- Klasa VII (dwójki)**
- I miejsce - Deeg&Drzymała - SP Krzanowice
 - II miejsce - Stroka&Kaletka - SP Krzanowice
 - III miejsce - Himel&Kerner - SP Krzanowice
- Klasa VIII (dwójki)**
- I miejsce - Janus&Bazak - SP 1 Racibórz
 - II miejsce - Kosmala&Zięć - SP 18 Racibórz
 - III miejsce - Majchrzak&Rzotki - ZSP nr1 Markowice

Program Umieć pływać w Krzanowicach

W listopadzie Gmina Krzanowice złożyła wniosek o dofinansowanie w 2019 roku zajęć sportowych dla uczniów w ramach programu powszechnej nauki pływania „Umieć pływać”.

Program ten zakłada systematyczny i powszechny udział dzieci w pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęciach sportowych z zakresu nauki pływania i dofinansowany jest w 50% z budżetu Ministerstwa Sportu i Turystyki, a w 50% z budżetu Gminy Krzanowice. W programie zaplanowano udział uczniów klas II i III ze wszystkich szkół Gminy Krzanowice. Razem w zajęciach weźmie udział 52 uczniów.

Nauka pływania w momencie otrzymania dofinansowa-

nie rozpocznie się z końcem lutego 2019 i potrwa do czerwca 2019 r. Główne cele programu: upowszechnianie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży, nabycie przez dzieci podstawowych umiejętności pływania, profilaktyka przeciwdziałania i korygo-

wanie wad postawy, zapobieganie zjawiskom patologii społecznych, poprzez skierowaną do uczniów ofertę uczestnictwa w dodatkowych zajęciach sportowych, efektywne wykorzystanie infrastruktury sportowej (pływalnie), wyrównywanie szans w dostępie do infrastruktury sportowej poprzez objęcie programem w szczególności uczniów, zamieszkałych w miejscowościach, w których nie ma pływalni, edukacja w zakresie bezpiecznego korzystania z akwenów.

(DA)

Mikołajkowy Turniej tenisa stołowego

8 grudnia od godz. 9.30 w Domu Kultury w Bojanowie rozegrany został trzeci raz z rzędu Mikołajkowy Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Burmistrza Krzanowic.

Turniej skierowany został do dzieci i młodzieży z terenu naszej gminy. Rozgrywki odbyły się w kategoriach klas I-III wspólnie dla dziewcząt i chłopców, oraz w kategoriach klas IV-VIII i Gimnazjum z podziałem na kategorie chłopców i dziewcząt. Była to kolejna edycja rozgrywek sportowych zorganizowanych przez czwartoligo-

wy klub działający w Bojanowie, którego prezesem jest Andrzej Kuc. Nagrody wręczał i ufundował Burmistrz Krzanowic.

Zwycięzcami turnieju zostali:-

- Dziewczeta IV-VI**
1. Laura Żurek
 2. Jessica Witek
 3. Sandra Poloczek
 4. Martyna Głowacka

- Chłopcy IV-VI**
1. Oliwier Sliwka
 2. Kacper Kuźniak
 3. Artur Śliwka

SP Krzanowice najlepsza w turnieju powiatowym U-10 chłopców Z PODWÓRKA NA STADION O PUCHAR TYMBARKU

W czwartek 15 listopada na orliku w Pietrowicach Wielkich odbył się powiatowy turniej piłki nożnej. Do rywalizacji przystąpiły drużyny: SP Szonowice, UKS Pawłów, SP 18 Racibórz, SP Pietrowice Wielkie, IKAR Racibórz, SP Krzanowice oraz SP 13 Racibórz, które rozlosowano na dwie grupy.

Po rywalizacji grupowej w meczach półfinałowych spotkały się drużyny:

- SP Pietrowice – SP 13 Racibórz 2:2 (karne 1:2)
- SP Krzanowice – SP Szonowice 7:1
- Mecz o III miejsce: SP Pietrowice – SP Szonowice 2:1
- Mecz o I miejsce: SP 13 Racibórz – SP Krzanowice 1:5

Awans do finału wojewódzkiego, który odbędzie się wiosną na Stadionie Śląskim w Chorzowie wywalczyła drużyna SP Krzanowice grająca w składzie: Samuel Kozubek, Sebastian Sła-

wik, Jakub Raida, Maksymilian Siwon, Kamil Krautwurst, Piotr Sławik, Szymon Klimaszka, Dawid Rudek, Kamil Zgrzendeck, trener Zbigniew Szymański.

SP

